

Stichting Keender

Jaarverslag 2018

INHOUD

A Bestuursverslag

	Voorwoord	2
A1	Instellingsgegevens	3
A2	Algemeen Beleid	7
A3	Financieel Beleid	19
A4	Verslag Raad van Toezicht	24
A5	Continuïteitsparagraaf	27
A6	Kengetallen en grafieken	33

B Jaarrekening 2018

B1	Grondslagen	36
B2	Balans per 31 december 2018	41
B3	Exploitatieoverzicht 2018	42
B4	Kasstroomoverzicht over 2018	43
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	44
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	49
B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2018	50
B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	54
B9	Gebeurtenissen na balansdatum	55
B10	Overzicht verbonden partijen	55
B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	56
B12	Bestuursbesluit en besluit Raad van Toezicht	57

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring	58
----	--------------------	----

A Algemeen deel

VOORWOORD

Voor Stichting Keender was 2018 een jaar van ingrijpende veranderingen. Na een interimperiode van ruim negen maanden werd met ingang van 1 januari 2018 een nieuwe bestuurder benoemd. Helaas bleek de samenwerking van korte duur en met ingang van 1 mei 2018 brak opnieuw een bestuurlijke interim-periode aan. Voor zowel de raad van toezicht als de schooldirecteuren was dit aanleiding om de blik naar binnen te richten en de inrichting en het functioneren van de besturing van de organisatie te evalueren.

Met externe hulp werden besturingsmodel en –filosofie onder de loep genomen. Geconcludeerd werd dat Stichting Keender kon volstaan met het doorvoeren van geringe aanpassingen in de uitvoeringspraktijk van de besturing. Deze aanpassingen werden in de loop van 2018 uitgevoerd. Met betrekking tot het functioneren van het directeurenberaad werd met deskundige hulp een verandertraject ingezet dat zich richt op het functioneren in het collectief en het verder ontwikkelen van het integraal schoolleiderschap. Dit traject loopt door tot in 2019.

Met trots heeft Stichting Keender in 2018 haar nieuwe strategisch beleidsplan gepresenteerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren werd geen dik boekwerk met tal van indicatoren geproduceerd, maar werd aan belanghebbenden (kinderen, ouders, leerkrachten, directeuren, externen) gevraagd welke strategische keuzes voor de komende jaren gemaakt moesten worden. Dat resulteerde in drie pijlers voor ons strategisch beleid: eigenaarschap, vakmanschap en partnerschap. In 2019 en de jaren daarna zullen de scholen deze pijlers uitwerken in hun school- en jaarplannen.

Uiteindelijk draait alles binnen Stichting Keender en haar scholen om het primaire proces: het onderwijs aan de kinderen. We zijn blij dat al onze scholen naar het oordeel van de inspectie voldoende kwaliteit leveren en we blijven ons maximaal inspannen om deze kwaliteit nog verder te verbeteren.

Namens het College van Bestuur van de stichting,

De heer R. Brandsma
voorzitter College van Bestuur a.i.

A1 Instellingsgegevens

Naam bevoegd gezag

Stichting Keender
Postadres: Postbus 35, 7480 AA Haaksbergen
Bezoekadres:
Holthuiserstraat 14,
7482 ET Haaksbergen
www.keender.nl
info@keender.nl

Nummer bevoegd gezag:

25351

1.1 Juridische structuur gedurende het verslagjaar

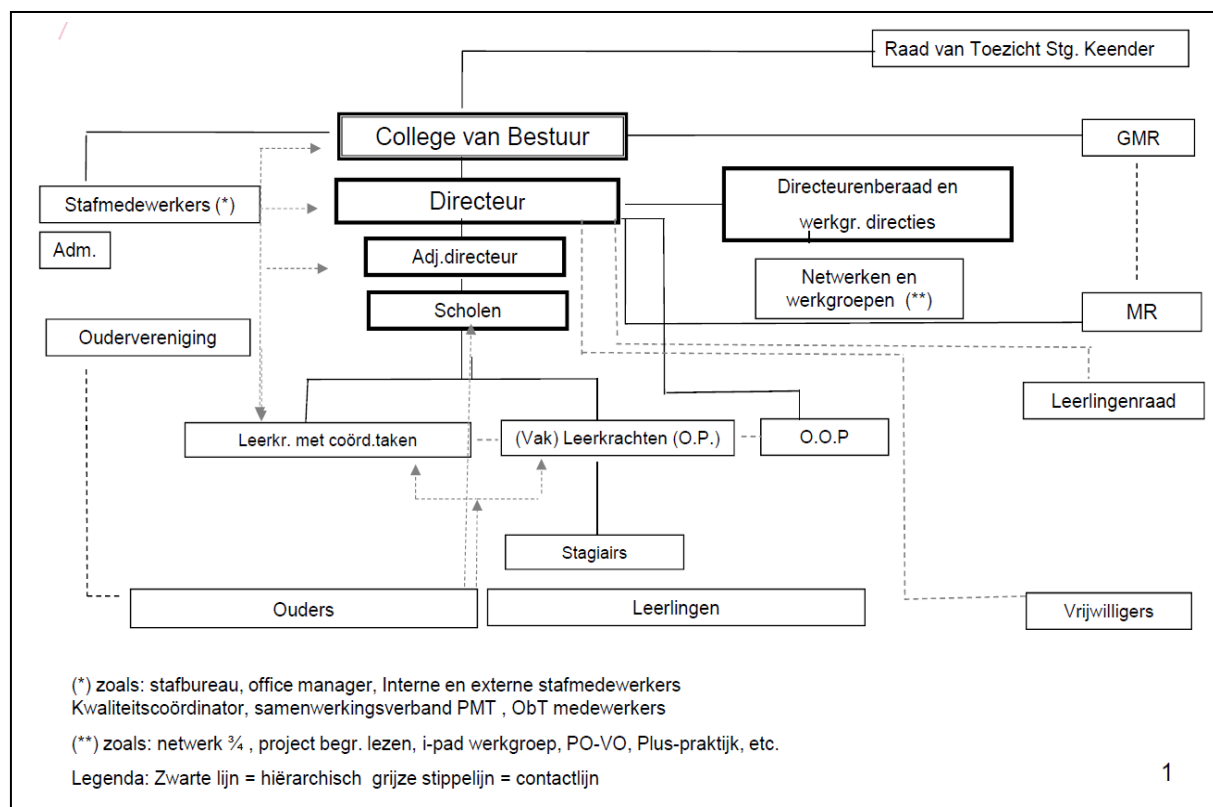
Stichting Keender is een stichting voor primair onderwijs. Onder de verantwoordelijkheid van Keender vallen 17 scholen.

De scholen zijn:

	Brinnummer	Naam school	Plaats
1	03XH	De Albatros	Goor
2	06NL	Heeckeren	Goor
3	06WM	St. Jozef	Rietmolen
4	07WG	De Sterrenboog	Beltrum
5	08NC	Petrusschool	Hengevelde
6	08YS	Dr. Ariëns Daltonschool	Neede
7	09SY	Dr. Ariëns	Haaksbergen
8	09WH	Kardinaal Alfrink	Neede
9	11BU	Paus Joannes	Haaksbergen
10	11ON	Pius X	Haaksbergen
11	11ZU	St. Bonifatius	Haaksbergen
12	12LX	De Kameleon	Haaksbergen
13	12YQ	Holthuizen	Haaksbergen
14	13AF	Honesch	Haaksbergen
15	13EN	Buurse	Buurse
16	13JY	St. Bonifacius	St. Isidorushoeve
17	29TN	Los Hoes	Haaksbergen

1.2 Organisatiestructuur gedurende het verslagjaar

Organogram

Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht bestaat statutair uit vijf leden.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is:

Dhr. H.L.G.M. Wensink	voorzitter
Dhr. E.H.M. Mühlradt	secretaris
Dhr. L.P.F.M.C. Leeters	lid
Dhr. H. Dijkhuis	lid
Mevr. M.E.A. Bosch	lid

College van Bestuur (CvB)

Het College van Bestuur bestaat uit de voorzitter college van bestuur. Deze functie is vacant. De heer R. Brandsma is met ingang van 1 mei 2018 voorzitter college van bestuur a.i.

Staf

Het CvB wordt ondersteund door de staf (3,4 fte). De staf bestaat uit een office manager, een secretaresse, een kwaliteitscoördinator en daarnaast drie senior-beleidsmedewerkers die worden ingehuurd bij het ObT bestaande uit een adviseur P&O, adviseur P&C en een adviseur Huisvesting. Ook heeft Keender een eigen orthopedagoog en ambulante medewerkers in dienst. Keender heeft niet alle deskundigheid in huis, indien nodig wordt aanvullende expertise ingehuurd.

Keender heeft schooldirecteuren aangesteld op de verschillende scholen.

Schooldirecteuren zijn belast met de algemene leiding van de school en geven direct leiding aan de medewerkers. De schooldirecteuren zijn met betrekking tot de resultaten op basis van het managementstatuut verantwoordig schuldig aan het College van Bestuur. Op de scholen vindt de ontwikkeling en uitvoering van het primaire proces plaats binnen het kader van het door Keender geformuleerde strategische beleid. De schooldirecteuren adviseren het College van Bestuur bij de totstandkoming en uitvoering van het strategische beleid. Afstemming vindt plaats door middel van het periodieke directeurenberaad.

De RvT en het CvB voeren overleg over het besturen van de gehele organisatie. Het "hart" van de organisatie wordt gevormd door het directeurenberaad bestaande uit alle schooldirecteuren, het College van Bestuur, de kwaliteitscoördinator, de adviseur P&O en de office manager.

Jaarlijks wordt er een themavond georganiseerd voor de leden van de Raad van Toezicht, de voorzitter college van bestuur, schooldirecteuren en de stafleden.

Organisatie medezeggenschap

Alle scholen hebben een Medezeggenschapsraad (MR). Door deze raden wordt tevens een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) gevormd zodat er ook voor school overstijgende onderwerpen een platform is voor het uitoefenen van medezeggenschap door ouders en personeel.

De GMR bestaat uit 12 leden, te weten 6 ouderleden, de OGMR en 6 personeelsleden, de PGMR. Vanwege ziekte is er in de periode januari tot augustus 2018 één adviserend lid toegevoegd aan de GMR.

Het dagelijks bestuur van de GMR bestond in 2018 uit:

Periode januari – augustus 2018:

Dagelijks bestuur:

Els Bol (PGMR)	voorzitter
Patrick van Dijk (OGMR)	vicevoorzitter
Marian van Leuken (PGMR)	secretaris
Judith Westendorp (OGMR)	penningmeester

Overige GMR-leden:

oudergeleding

Lucelle te Bogt
Jeroen Flapper
Maaïke van de Maat
Marianne Monfrooij

personeelgeleding

Benny Dwars
Erna Klaver
Saskia Manenschijn
Tjitske Petersen
Annelies Waanders (advies)

Periode augustus – december 2018

Dagelijks bestuur:

Els Bol (PGMR)	voorzitter
Patrick van Dijk (OGMR)	vicevoorzitter
Marian van Leuken (PGMR)	secretaris
Lucelle te Bogt (OGMR)	penningmeester

Overige GMR-leden:

oudergeleding

Monique Bolster
Maaïke van de Maat
Marianne Monfrooij
vacant

personeelgeleding

Erna Klaver
Saskia Manenschijn
Tjitske Petersen
Annelies Waanders

De medezeggenschap is geregeld volgens de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS).

De GMR hanteert bij haar werk een door de GMR geaccordeerd en door het bestuur vastgesteld Reglement Medezeggenschap (gebaseerd op de Wet Medezeggenschap Scholen).

1.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

Het schoolbestuur is zich bewust van het maatschappelijk speelveld waarin de organisatie zich bevindt en de noodzaak om op maatschappelijk verantwoorde wijze het onderwijs binnen de organisatie vorm te geven. De scholen onderhouden actief contacten met instellingen en verenigingen uit de lokale gemeenschappen: o.a. de bibliotheek (kleine bieb), de lokale kerkgemeenschappen, de peuterspeelzaal / kinderopvang en overige organisaties/verenigingen.

De Stichting heeft in het kader van MVO en duurzaamheid geïnvesteerd in het menselijk kapitaal: medewerkers en kinderen, goed en gezond werkgeverschap, kwaliteit van onderwijs, de sociale en ethische aspecten van de organisatie.

Op de scholen is er aandacht voor de ecologische ontwikkeling: milieu, energiebesparing en afvalverwerking.

1.4 Strategisch beleid

Het strategisch beleidsplan 2018-2022 is op 20 april 2018 goedgekeurd door de Raad van Toezicht en op 12 juni 2018 vastgesteld door het bestuur. Dit richtinggevend en daarmee kaderstellend document is mede ontwikkeld door directeuren, teamleden, stafleden, GMR-leden en leden van de RVT onder verantwoordelijkheid van het CvB.

Identiteit

Elk kind is welkom bij Keender. De waarden en normen die wij hanteren zijn erop gericht om met elkaar samen te leven op een voor iedereen prettige manier. De waarden passie, verbondenheid, verantwoordelijkheid, ondernemingszin en efficiency zijn hierbij betekenis gevend.

Keender biedt onderwijs vanuit haar katholieke én haar openbare identiteit en gaat respectvol om met alle geloofsovertuigingen. Onze attitude binnen de samenleving kenmerkt zich door betrokkenheid en solidariteit.

Missie

Kwalitatief hoogwaardig onderwijs op basis van eigenaarschap, vakmanschap en partnerschap.

Visie

Keender staat voor primair onderwijs van hoog niveau en staat midden in de samenleving. Aansluitend op haar visie zoekt ze de samenwerking met andere partijen. Vanuit handelingsgericht werken wordt op een waarderende en positieve wijze gekeken naar mogelijkheden en kansen voor elk kind, elke medewerker en iedere ouder.

Keender streeft naar evenwicht tussen kennisontwikkeling, persoonlijke vorming en maatschappelijke toerusting. Vanuit deze ambitie wil zij, samen met ouders, kinderen begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfstandige individuen die vaardig, waardig en aardig zijn. Vaardige kinderen beschikken over een stevige basis aan kennis en vaardigheden die hen in staat stelt goed te functioneren. Waardige en aardige kinderen kunnen respectvol omgaan met zichzelf en met anderen en op een verantwoorde manier bijdragen aan de samenleving.

Keender motiveert en faciliteert de ambities en eigenheid van de scholen en de medewerkers. Haar medewerkers beschikken over deskundigheid, passie en betrokkenheid. Zij worden uitgedaagd zich verder te ontwikkelen in hun professionaliteit om zo kwalitatief hoogwaardig onderwijs te geven.

Eigenaarschap, vakmanschap en partnerschap in onze organisatie Keender

Eigenaarschap

Iedereen binnen Keender neemt zijn of haar verantwoordelijkheid en levert een constructieve bijdrage aan het realiseren van de individuele, groeps-, school- en stichtingsdoelen.

Vakmanschap

Iedereen binnen Keender werkt continu aan zijn of haar ontwikkeling, om zo het beste uit zichzelf en anderen naar boven te halen.

Partnerschap

Iedereen binnen Keender streeft doelbewust naar samenwerking met anderen, leidend tot synergie.

A2 Algemeen Beleid

2.1 Algemeen

De Stichting Keender is bevoegd gezag van 17 basisscholen voor katholiek en openbaar onderwijs in de regio Twente en Achterhoek. De schoolgrootte varieert van 78 tot 400 leerlingen.

2.2 Onderwijs

Het strategisch beleid (SBP)

In 2017 is gestart met de voorbereidingen van het strategisch beleidsplan 2018-2020. Besloten werd om zo veel mogelijk belanghebbenden (kinderen, ouders, leerkrachten, directeuren, externen) te raadplegen over de te maken strategische keuzes. Dat resulteerde in een nieuw strategisch beleidsplan van slechts enkele pagina's. Niet langer een dik boekwerk met tal van indicatoren dat in de kast verdwijnt, maar een beknopte handreiking die de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs weer in handen geeft van alle betrokkenen. De pijlers van dit plan zijn: eigenaarschap, vakmanschap en partnerschap.

Tijdens de personeelsdag op 17 oktober 2018 werd het nieuwe strategische beleid aan de medewerkers van Stichting Keender gepresenteerd en werd in diverse workshops invulling gegeven aan wat eigenaarschap, vakmanschap en partnerschap in de dagelijkse onderwijspraktijk kunnen betekenen. Verdere uitwerking vond plaats tijdens een studiedag voor directeuren en middenmanagement in november 2018. In 2019 zullen de scholen op basis van het voorgaande hun schoolplannen ontwikkelen en zullen vervolgens jaarplannen worden opgesteld en uitgevoerd.

Informatievoorziening

Alle scholen van Stichting Keender hebben een eigen website en brengen aan het begin van elk schooljaar een schoolgids uit. Daarnaast schrijft het bestuur het jaarverslag waarin men inzage heeft in de ontwikkelingen op stichtingsniveau. Alle scholen schrijven een jaarplan volgens een gezamenlijk opgesteld format. Ook schrijven alle scholen jaarverslagen om zich te verantwoorden over het gevoerde beleid.

Toezicht onderwijsinspectie

Vanaf 1 augustus 2017 is het vernieuwde onderzoekskader van de inspectie van het onderwijs van kracht. Eigen verantwoordelijkheid van besturen en scholen voor de onderwijskwaliteit en hun ambities vormen het uitgangspunt voor het vernieuwde onderwijstoezicht. De inspectie van het onderwijs hanteert een bestuursgerichte aanpak. In 2017 hebben vier scholen meegewerkt aan een pilotonderzoek vooruitlopend op het vernieuwde toezichtskader. Dit zijn:

- St. Bonifatius te Haaksbergen
- Holthuizen te Haaksbergen
- Albatros te Goor
- Dr. Ariëns daltonschool te Neede

De inspectie heeft alle scholen als voldoende beoordeeld en op onderdelen goed bevonden. Vooral over de inrichting van de kwaliteitszorg op de scholen was de inspecteur zeer positief.

In 2018 hebben 2 scholen meegewerkt aan een themaonderzoek 'Lerarenkracht: theorie en praktijk in het didactisch handelen'. Dit zijn:

- De Sterrenboog in Beltrum
- St. Jozef in Rietmolen.

Schoolzelfevaluatie en interne audits

In 2016 is Stichting Keender gestart met de invoering van schoolzelfevaluatie en interne audits op de volgende kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsresultaten
- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Kwaliteitszorg en ambitie

De structuur van de schoolzelfevaluatie en interne audits is gebaseerd op het vernieuwde onderzoekskader van de inspectie. Het uitgangspunt van de audits is om vanuit de kracht van de school de scholen te ondersteunen in de volgende stap in hun ontwikkeling. In het jaar 2018 hebben de volgende scholen een interne audit gehad:

- Sint Bonifatius te Haaksbergen
- De Kameleon te Haaksbergen
- Sint Bonifacius te St. Isidorushoeve
- Dr. Ariëns Daltonschool te Neede.

De resultaten van de interne audit zijn op de dag zelf besproken met het team. De rapportage is op een later moment besproken met de directeur en intern begeleider. De acties die zijn uitgezet worden geëvalueerd in het jaarplan van de scholen en geagendeerd tijdens het managementgesprek.

Kwaliteit

Cyclisch werken is het uitgangspunt van al onze ontwikkelingstrajecten. Het kwaliteitshandboek geeft aan waar wij naar streven en dat het gaat om hoge verwachtingen en haalbare doelen. De coördinator onderwijskwaliteit, de directeuren en de evaluatiespecialisten bespreken periodiek de onderwijsresultaten en de voorgenomen bijsturing van het onderwijsbeleid. Op een gestructureerde manier bespreken we tussen- en eindopbrengsten om zo de bewustwording van het belang van goed onderwijskundig leiderschap te onderstrepen. Op stichtingsniveau, schoolniveau en groepsniveau worden doelen geformuleerd m.b.t. onderwijsopbrengsten.

Leerlingenzorg op schoolniveau

Binnen alle scholen is tenminste één interne begeleider aangesteld die minimaal één dag ambulante tijd heeft voor die taak. De interne begeleiders hebben jaarlijks een aantal netwerkvergaderingen. In deze bijeenkomsten staan uitwisseling van ervaring en bespreking van de dagelijkse praktijk centraal. Er worden per jaar drie inhoudelijke studiedagen georganiseerd samen met de directeuren van de scholen.

Passend onderwijs

Vanaf 1 augustus 2014 is de Wet op Passend Onderwijs van kracht. De kern van deze wet is het bieden van zorg op maat aan alle kinderen. Deze zorgplicht stelt hoge eisen aan overleg, afstemming en uitwisseling van kennis en vaardigheden tussen personeelsleden, maar ook tussen organisaties binnen en buiten het basisonderwijs (speciaal basisonderwijs, jeugdzorg, onderwijsbegeleidingsdiensten en hulpverleners).

Bij Passend Onderwijs moet ieder kind worden opgevangen door de school waar de ouders zich aanmelden. Dat betekent niet dat de leerling op betreffende school moet worden opgevangen maar dat de school de verplichting heeft om samen met de ouders te zoeken naar het juiste aanbod (zorgplicht). De één-loket-gedachte maakt dat ouders sneller en effectiever bij de juiste aanbieder voor hun kind terechtkomen.

Keender streeft een brede ontwikkeling van kinderen na, waarbij behalve aan leerresultaten ook gewerkt wordt aan de vaardigheden om als volwaardig burger te kunnen functioneren en zowel sociaal als kritisch deel te nemen aan de maatschappij. Om dit te bereiken houden we rekening met verschillen tussen kinderen en hun omgeving. We leveren maatwerk en stemmen ons aanbod af op de onderwijsbehoeften van kinderen. Als de school de opvang niet zelf kan verzorgen zal de school/ het bestuur binnen haar regionale netwerken tot een passend aanbod moeten komen.

Stichting Keender is vertegenwoordigd in twee samenwerkingsverbanden te weten het Twentse samenwerkingsverband 23-02 en het Achterhoekse samenwerkingsverband 25-01. Het bestuur van samenwerkingsverband 23-02 heeft ervoor gekozen het grote verband op te delen in drie regionale deelverbanden. Keender maakt onderdeel uit van het deelverband PMT (Plein Midden Twente). Het samenwerkingsverband 25-01 noemt zich SWV IJssel Berkel, wordt centraal aangestuurd en is niet opgedeeld.

In 2016 schreven alle scholen een schoolprofiel dat met instemming van de eigen MR door het bestuur van Keender is vastgesteld. Op samenwerkingsverbandniveau is er een door de ondersteuningsplanraad (OPR) geaccordeerd en door het bestuur vastgesteld ondersteuningsplan dat beschrijft hoe de totale ondersteuning is geregeld en geformaliseerd.

Verder heeft Keender, om Passend Onderwijs zo optimaal mogelijk uit te kunnen voeren, een orthopedagoog, twee ambulant begeleiders en coördinator onderwijskwaliteit in dienst.

Scholenfusie en IKC-vorming

Op 1 augustus 2016 zijn de basisscholen Theo Scholte, de Troubadour en de Weert gefuseerd tot integraal kindcentrum (IKC) De Kameleon. Met de vorming van een integraal kindcentrum wordt uitwerking gegeven aan de programmalijn 'Visie op samenwerking en huisvesting' uit de Lokale Samenwerkingsagenda 2017 – 2019 van de Gemeente Haaksbergen. In 2018 is met

kinderopvangorganisatie Humanitas een samenwerkingsovereenkomst afgesloten die ertoe moet leiden dat stapsgewijs praktisch invulling wordt gegeven aan één pedagogische visie, één team en één centrale aansturing. In oktober 2018 is begonnen met de bouw van het kindcentrum en naar verwachting zal de ingebruikname in juni 2019 plaatsvinden.

Klachtenafhandeling

Stichting Keender is aangesloten bij de landelijke Klachtencommissie van Verus, de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs (GCBO). De GCBO bestaat uit een team van onafhankelijke juristen, artsen, onderwijsdeskundigen, psychologen en mensen uit de onderwijspraktijk. In 2018 zijn er geen klachten ingediend bij de klachtencommissie.

2.3 Personeelsbeleid en werkgeverschap

Formatiesamenstelling en bekostiging per 31-12-2018

Personeelssterkte per arbeidsrelatie

Type aanstelling		Totaal	Fulltime	Parttime
vaste dienstverband	Aantal Personen	280	67	213
	Bezetting (wtf)	196,0749	66,0084	130,0665
Tijdelijk	Aantal Personen	27	4	23
	Bezetting (wtf)	9,1776	1,0900	8,0876
Korttijdelijk	Aantal Personen	10	4	6
	Bezetting (wtf)	5,2750	2,6000	2,6750

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	298	2	13	57	108	49	69
Bezetting (wtf)	210,5275	0,2413	3,8323	27,3296	68,8703	40,5556	69,6984

Personeelssterkte per functiegroep

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Onderwijzend Personeel	Aantal Personen	245	57	188
	Bezetting (wtf)	175,5499		
Directie	Aantal Personen	13	7	11
	Bezetting (wtf)	15,0713		
Onderwijsondersteunend Personeel	Aantal Personen	35	5	30
	Bezetting (wtf)	19,9063		

Personeelssterkte per geslacht

Geslacht		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	268	47	221
	Bezetting (wtf)	183,1165		
Man	Aantal Personen	30	22	8
	Bezetting (wtf)	27,4110		

Personeelssterkte per leeftijdscategorie

	Totaal	Leeftijd cohort										
		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	298	0	17	27	48	41	36	22	21	46	35	5
Bezetting (wtf)	210,5275		15,2500	23,2750	34,5706	28,4412	23,4264	12,8796	14,6879	31,7530	24,5806	1,6632

De van het Rijk ontvangen formatieve middelen worden binnen Keender toebedeeld aan alle betrokken scholen gerelateerd aan leerlingenaantallen.

Daarnaast hebben we afspraken gemaakt over een interne herverdeling en daarbij staat onderlinge solidariteit centraal. We proberen de op schoolniveau niet-beïnvloedbare risico's samen te dragen. Verder proberen we waar mogelijk schaalnadelen van individuele scholen te compenseren. De herverdeling geschiedt door scholen in verhouding tot hun omvang te laten bijdragen aan de uitgaven Gemeenschappelijk Beleid en de aldus verzamelde middelen in te zetten voor de niet-beïnvloedbare risico's en andere, in gezamenlijkheid besloten, gemeenschappelijke uitgaven.

Arbobeleid

De afgelopen jaren is op basis van de reeds ingezette acties (o.a. structureel aandacht voor verzuim in directeurenberaad, invoeren SMO, meer afstemming tussen casemanager/P&O/bedrijfsarts, maandcijfers en kwartaalcijfers structureel bekijken en analyseren) een aanpak ingevoerd waarbij de leidinggevende expliciet aandacht heeft voor de medewerker en diens vitaliteit en gezondheid.

Keender ziet verzuim als een vorm van gedrag. We denken hierbij niet in problemen en beperkingen, maar denken juist (pro)actief in oplossingen en mogelijkheden; Ziekte overkomt je, verzuim overleg je! We kijken nu naar verzuim vanuit het gedragsmodel van Falke & Verbaan.

Keender maakt gebruik van een zelfstandige bedrijfsarts die het gedragsmodel ondersteunt.

Door de focus te verleggen van ziekteverzuim naar vitaliteit & gezondheid richten wij ons meer op de preventie. In het kort: de leidinggevende spreekt de medewerker regelmatig aan op de eigen verantwoordelijkheid voor gezondheid en vitaliteit. Wat kan de medewerker zelf doen om gezond, vitaal en duurzaam inzetbaar te blijven? En waarbij kan de werkgever ondersteuning bieden?

De verzuimpercentages van Keender zijn:

- 2018 4,78%
- 2017 6,22%
- 2016 7,46%
- 2015 8,41%
- 2014 8,31%

Hiermee is het doel om tot verdere reducering van ons verzuim te komen gerealiseerd. Een stijging van het verzuimpercentage leidt tot hogere kosten.

Binnen Keender is de meldingsfrequentie zeer laag, dat betekent dat het verzuimpercentage grotendeels bepaald wordt door langdurig verzuim.

Personeelsbeleid

In 2017 hebben we binnen Keender onze visie op personeelsbeleid verwoord in het document Strategisch Personeelsbeleid. Hierin is onderstaande prioritering vastgesteld:

Prioriteit 1: Verzuimbeleid

Het in 2017 op basis van het gedragsmodel van Falke & Verbaan aangepaste verzuimbeleid heeft in 2018 tot goede resultaten geleid. Het verzuimpercentage over 2018 was 4,78% (doelstelling beleid: 5,2%). Het te bereiken resultaat blijft ook de komende jaren reductie van het verzuim (in 2019 naar 4,6% en in 2020 naar een verzuimpercentage van 4%).

Prioriteit 2: Strategische personeelsplanning / opleiding & ontwikkeling

Het sturen op een evenwichtig personeelsbestand. Dit betekent niet alleen het managen van de kwantiteit van het personeelsbestand, maar ook gericht sturen op de kwaliteit van het personeelsbestand.

In 2018 was er een evenwicht tussen de krimp in het aantal leerlingen en de uitstroom van medewerkers. Ook de komende jaren blijft dit evenwicht naar verwachting in tact. In 2018 zijn de vacatures die ontstonden door Pool A-medewerkers ingevuld dan wel door interne mobiliteit opgelost. In 2018 is Pool A uitgebreid.

Prioriteit 3: Aantrekkelijk werkgeverschap / werving & selectie

Het aantrekken van invalkrachten wordt steeds moeilijker gemaakt. De vraag is hoe we ervoor zorgen dat we de juiste mensen aantrekken (ofwel tijdelijk of structureel) en blijven behouden. Duidelijkheid welke kandidaten geschikt zijn en passen bij het profiel van de 'Keender leerkracht' is belangrijk. Ook een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers om hen onderdeel van Keender te laten zijn, biedt kansen.

In 2018 heeft deze prioriteit nog niet de aandacht gekregen die het verdient. In 2019 zal dit punt verder worden opgepakt.

Scholingsaanbod (Keenderacademie)

In 2018 heeft Keender voor haar eigen personeelsleden een scholingsaanbod geformuleerd waar men in schooljaar 2018-2019 vrij gebruik van kan maken. De scholing is gerelateerd aan de behoeften van de personeelsleden binnen het kader van het strategisch beleidsplan.

Vertrouwenspersoon

Stichting Keender heeft één externe vertrouwenspersoon en er is één vacature vertrouwenspersoon vacant.

De externe vertrouwenspersonen zijn benoemd door het bevoegd gezag, voor alle scholen onder de Stichting Keender.

De externe vertrouwenspersonen hebben geen onderlinge verdeling van scholen en taken.

Beheersing uitkeringen na ontslag

Stichting Keender stelt als voorwaarde dat bij beëindiging dienstverband wordt voldaan aan de voorwaarden van het Participatiefondsreglement. De eventuele uitkeringskosten komen dan voor rekening van het Participatiefonds.

2.4 Leerlingen

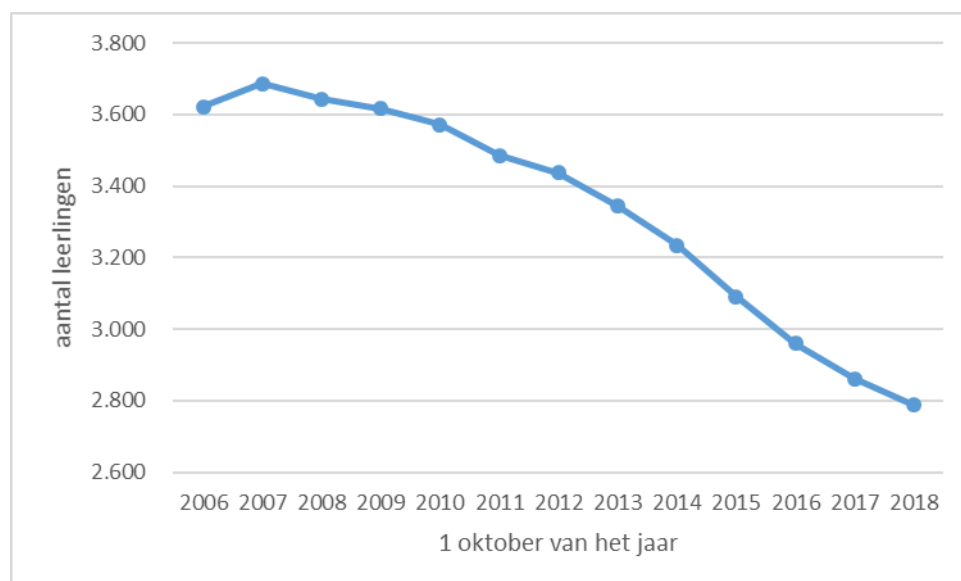
Telgegevens van de afgelopen jaren (teldatum 1 oktober)

Brinnr.	School	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	verschil 17/18
03 XH	BS de Albatros	139	130	131	109	111	113	105	-8
06 NL	BS Heeckeren	285	277	284	290	272	256	241	-15
06 WM	BS St. Jozef	128	119	110	106	105	101	88	-13
07 WG	BS de Sterrenboog	233	221	189	184	166	159	152	-7
08 NC	BS Petrusschool	300	302	289	261	247	226	232	6
08 YS	BS dr. Ariëns Daltonschool	88	84	82	85	95	93	95	2
09 SY	BS dr. Ariëns Hbg	189	170	158	136	128	115	101	-14
09 WH	BS Kard. Alfrink	168	171	176	175	164	164	158	-6
11 BU	BS Paus Joannes	162	161	151	153	147	150	158	8
11 ON	BS Pius X	173	155	150	135	125	117	114	-3
11 ZU	BS St. Bonifatius	137	135	147	147	142	167	183	16
12 JF	BS Theo Scholte	208	196	178	157	128	-	-	-
12 LX	BS de Kameleon*	116	95	74	63	36	233	213	-20
12 RQ	BS de Troubadour	136	118	117	99	108	-	-	-
12 YQ	BS Holthuizen	293	292	271	273	257	246	260	14
13 AF	BS Honesch	103	100	99	96	90	84	78	-6
13 EN	BS Buurse	123	123	105	108	101	98	94	-4
13 JY	BS St. Bonifacius	109	106	103	98	104	113	115	2
29 TN	BS Los Hoes	346	389	420	415	433	427	400	-27
Totaal		3.436	3.344	3.234	3.090	2.959	2.862	2.787	-75

*) Aantal leerlingen tot 1 oktober 2017 betreft leerlingaantal BS de Weert.
Het verschil 16/17 betreft totaal BS Theo Scholte, BS de Weert en BS de Troubadour t.o.v. BS de Kameleon.

Bovenstaande tabel laat zien dat er jarenlang sprake is van een leerlingdaling, met name in de laatste vier jaren was er een forse daling. De komende jaren zal de daling voortzetten, maar minder fors dan in de afgelopen vier jaar. Zo rond 2023 zal het leerlingaantal stabiliseren.

Krimp in beeld:

2.4.1 Leerresultaten

Resultaten centrale eindtoets 2018

	Onder de ondergrens van de schoolgroep
	Boven de ondergrens van de schoolgroep

School	2018			Score schoolgroep			Score school
	Aantal lln	Gewicht lln.	School-groep	Onder-grens	Landelijk gemiddelde	Boven-grens	
Albatros	113	9	8	534	536	538	539,8
Heeckeren	256	3	1	535,1	537,1	539,1	539,4
St. Jozef	101	0	0	535,2	537,2	539,2	534,2
De Sterrenboog	159	5	3	534,8	536,8	538,8	539,9
Petrusschool	227	1	0	535,2	537,2	539,2	535,7
Dr. Ariëns N	93	2	2	534,9	536,9	538,9	537,5*
Dr. Ariens Hbg	116	20	17	532,6	534,6	536,6	532,8
Kard. Alfrink	164	14	9	533,9	535,9	537,9	539,2
Paus Joannes	150	5	3	534,8	536,8	538,8	538,1
Pius X	117	2	2	534,9	536,9	538,9	542,3
St. Bonifatius	167	3	2	534,9	536,9	538,9	536,1
De Kameleon	233	9	4	534,6	536,6	538,6	535,9*
Holthuizen	246	6	2	534,9	536,9	538,9	530
Honesch	84	0	0	535,2	537,2	539,2	537
Buurse	98	0	0	535,2	537,2	539,2	537,2
St. Bonifacius	113	0	0	535,2	537,2	539,2	537,9*
BS Los Hoes	428	1	0	535,2	537,2	539,2	535,9

* Score na herberekening n.a.v. wettelijke ontheffingsgronden.

2.5 Huisvesting

Er wordt de laatste jaren volop gewerkt aan een meer passende huisvesting van enkele van onze scholen:

Met de gemeente Haaksbergen heeft Keender ook in 2018 goede gesprekken gevoerd inzake herschikking van een aantal schoolgebouwen. Deze gesprekken hebben in de jaren daarvoor reeds geresulteerd in een rapport over een haalbaarheidsonderzoek waarin meetgegevens zoals prognosecijfers t.a.v. leerlingenaantallen, leegstand, onderhoudskosten en voedingsgebieden zijn verwerkt. Vanuit die gesprekken werden voorkeurs-scenario's geformuleerd t.a.v. bundeling van scholenclusters in Haaksbergen. In 2018 hebben deze gesprekken ertoe geleid dat cluster 1 waarbij BS Holthuizen en BS Ariëns Haaksbergen zijn betrokken weer verder wordt ontwikkeld. Dit zal op termijn tot nieuwbouw moeten leiden op een nader te bepalen locatie.

De nieuwbouw van fusieschool de Kameleon is in 2018 eindelijk van start gegaan en deze zal naar verwachting in de zomer 2019 gereed zijn.

Tot die tijd maakt De Kameleon nog gebruik van twee locaties, zowel aan de Bartokstraat als aan de van Brakelstraat.

Gedurende 2018 heeft er op diverse scholen zowel binnen- als buitenschilderwerk plaatsgevonden én zijn er diverse vloeren vervangen bij de Kardinaal Alfrinkschool te Neede.

Bij de Petruschool is bovendien een deel van de buitengevel (met name het voegwerk) en een aantal gietvloeren in de sanitaire ruimten hersteld.

Bij de Ariëns te Neede is de CV-ketel en daarnaast ook de gehele regelinstallatie vervangen.

Evenals voorgaande jaren zijn uiteraard op alle scholen ook de noodzakelijke controles en het gebruikelijke onderhoud conform wet- en regelgeving weer uitgevoerd.

Als uitvloeisel van de NEN 3140 inspectie uit 2017 heeft er gedurende 2018 daarnaast een exercitie plaatsgevonden om voor alle scholen de installatiedocumentatie op orde te brengen en tevens de groepsindeling in iedere meterkast correct weer te geven.

Ook is installatiebedrijf Essink Technische Installaties als installatieverantwoordelijke voor de elektrotechnische installaties van de gebouwen van Keender benoemd. Tevens is met deze installateur een contract overeengekomen voor het jaarlijkse onderhoud en controle noodverlichtingsarmaturen. Dit waren speerpunten voortkomend uit de NEN 3140 inspectie.

Een ander aspect dat erg veel voeten in de aarde heeft gehad is de overgang naar een nieuwe schoonmaakpartner. Er is een nieuw schoonmaakcontract, voor alle scholen die geen eigen schoonmaakpersoneel in dienst hebben, met GOM schoonmaak afgesloten, nadat, samen met een ander schoolbestuur in de regio, een Europese aanbestedingsprocedure werd doorlopen.

De regio waarin Keender haar scholen heeft, heeft te maken met grote afname van leerlingaantallen. Deze krimp heeft te maken met de bevolkingsopbouw, een landelijke afname van het aantal kinderen dat geboren wordt, de trek naar het westen en daarmee de ontvolking van de landelijke regio. Omdat er minder kinderen naar onze scholen gaan, krijgen we te maken met leegstand. Dat wil zeggen dat er per schoolgebouw één of meerdere klaslokalen leeg komen te staan. Dat heeft direct invloed op de bekostiging omdat schoolorganisaties worden bekostigd op basis van leerlingenaantallen. De baten nemen af daar waar de kosten gelijk blijven of zelfs toenemen (bijvoorbeeld gas, water en licht).

Het is van belang om samen met de gemeenten (zij blijven economisch eigenaar schoolgebouwen) te kijken naar een zo efficiënt mogelijke inzet van gebouwen en middelen. In de drie gemeenten waarin Keender deelneemt zijn gesprekken gestart om een visie te ontwikkelen op onderwijshuisvesting. We verwachten dat dit thema de komende jaren nadrukkelijk de agenda zal blijven bepalen.

Hierop voortbordurend zal Keender zelf ook in 2019 een strategisch huisvestingsplan opstellen dat tevens als input kan dienen voor de gesprekken met de diverse gemeenten. Deze zijn namelijk straks ook verplicht om in samenspraak met de betrokken schoolbesturen het huisvestingsbeleid en het investeringsprogramma voor een periode van 4 jaar vast te leggen in een integraal huisvestingsplan (IHP) met een doorkijk tot ten minste het 16^e jaar.

Tenslotte kan nog vermeld worden dat gedurende 2018 de voorbereidingen zijn getroffen om De Sterrenboog te Beltrum in 2019 grondig te renoveren zodat het gebouw weer past bij de onderwijskundige visie.

Ook werd Keender eind 2018 opgeschrikt door een nachtelijke brand op basisschool De Albatros te Goor. Door snel handelen van het bewakingsbedrijf en de brandweer kon uiteindelijk erger worden voorkomen.

Desondanks bleek de uiteindelijke schade en overlast toch aanzienlijk. Het heeft nog tot de voorjaarsvakantie eind februari 2019 geduurd, voordat alles weer opgeruimd en in de oude staat hersteld is. Alles overigens correct afgehandeld met behulp van gemeente Hof van Twente en haar verzekeraar.

2.6 Managementinformatiesysteem

In 2018 werkten we met een eigen managementinformatiesysteem waarin we periodiek relevante managementinformatie verzamelen en overzichtelijk maken teneinde te gebruiken in de besluitvorming. Deze informatie heeft betrekking op de financiën, de leerlingenaantallen, de uitvoering van beleidscycli, kwaliteitskaders, verzuim- en mobiliteitsbeleid.

2.6.1 Tevredenheidsonderzoek

Eens in de twee jaar wordt er een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Het laatste tevredenheidsonderzoek is uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2017 en is uitgevoerd door DUO.

Dit onderzoek bestond uit een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO), een leerlingentevredenheidsonderzoek (LTO) en een oudertevredenheidsonderzoek (OTO).

Uit het onderzoek bleek dat Stichting Keender in de volle breedte gelijk of hoger scoort dan de landelijke benchmark. Wel zijn er verbeterpunten gesignaleerd op het gebied van de leerlingenaantallen per groep (aangegeven door de ouders), werkdruk (aangegeven door personeel) en het aantal computers (aangegeven door de leerlingen).

Zowel de systematiek van het onderzoek als de resultaten zijn besproken met het directieurenberaad, de GMR en de RvT. In teamoverleggen komt werkdruk nadrukkelijk aan de orde en is er een financiële impuls beschikbaar gesteld om eventuele oplossingen te faciliteren.

In het eerste halfjaar van 2019 wordt er weer een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

2.7 Toekomstige ontwikkelingen

Nieuwe structuur directieurenberaad

Tijdens de tweedaagse in september 2018 werden enkele speerpunten geformuleerd die ertoe zouden moeten bijdragen dat de Keender-organisatie naar tevredenheid functioneert. Eén ervan was: werken in het collectief. De vraag die daarbij centraal stond, is: hoe nemen we samen verantwoordelijkheid voor Keender en hoe geven we dat vorm? Er werd een werkgroepje gevormd dat zich over deze vraag boog. Voorgesteld werd over te gaan naar:

- een andere wijze van vergaderen (splitsing in beleids- en onderwijsinhoudelijke vergaderingen onder verschillende voorzitters);
- een aangepaste agendavoering (minder tijd voor verslagen actielijsten enzovoort en meer tijd voor gesprek);
- een dynamischer omgaan met beleidsvoorbereiding (geen adviesgroepen meer, maar werkgroepjes op basis van interesse en kundigheid) die beknopte stukken digitaal voorleggen, feedback verwerken en dan als hamerstuk voorstellen agenderen op het directieurenberaad;
- beurtelings op een ochtend en een middag te vergaderen (in plaats van een gehele dag) in een driewekelijkse cyclus.

Afgesproken werd dat de bovenstaande veranderingen in de periode januari – juni 2019 als ‘pilot’ worden uitgevoerd en vervolgens geëvalueerd. Daarna wordt besloten hoe verder te gaan.

Ontwikkeltraject directieuren

Een tweede speerpunt voortkomend uit de tweedaagse in september 2018 was de nadere invulling van het integraal schoolleiderschap. Om dat mogelijk te maken, gaan we met externe ondersteuning individuele en gezamenlijke ontwikkeltrajecten voor directieuren organiseren. Deze trajecten omvatten drie ontwikkellijnen: collectief leiderschap, persoonlijk leiderschap en kennis & vaardigheden. Nadere uitwerking en uitvoering vindt plaats in 2019. Omdat ook de intern begeleiders en stafleden aangegeven hebben behoefte te hebben aan verder scholing en ontwikkeling, zullen we hen ook in het plan opnemen. We zetten daarmee in op een brede ontwikkeling binnen onze stichting.

Transitie naar de Office 365-omgeving

In het najaar van 2018 is besloten tot het gaan werken in een Office 365-omgeving. Dat biedt onze medewerkers de mogelijkheid om efficiënt en veilig hun werkzaamheden te verrichten en met anderen te communiceren. De technische transitie vindt plaats in de periode tot en met de meivakantie van 2019. De rest van 2019 zullen we gaan gebruiken om mensen te scholen in het gebruik van de applicatie.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In 2018 is een externe functionaris gegevensbescherming aangesteld. Een werkgroep heeft in samenwerking met deze functionaris een privacy-statuuut en een privacy-reglement opgesteld. In 2019 wordt vervolgens privacy-beleid ontwikkeld en krijgen de scholen een overzicht van alles wat ze nodig hebben om in het kader van de AVG te voldoen aan de eisen die de wet stelt. De office-manager van Keender heeft scholing ontvangen om als interne functionaris gegevensbescherming op te treden.

Masterplan huisvesting

In 2019 zal een begin worden gemaakt met een masterplan voor de onderwijshuisvesting van de Keender-scholen. Dit plan ontbreekt nu, waardoor het voor belanghebbenden veelal onduidelijk is wat de visie van Keender is op de huidige en toekomstige situatie met betrekking tot de schoolgebouwen in de diverse plaatsen. Ook in het overleg met gemeenten hierover wordt dit plan node gemist.

In het masterplan huisvesting wordt onder meer op basis van de criteria onderwijskwaliteit en betaalbaarheid gekeken naar de wenselijkheid om alle Keender-scholen in de huidige of een andere vorm voort te zetten, kwalitatief goed in te richten en aan te sturen. Er zal gekeken worden naar mogelijke samenwerking met andere denominaties, waarbij als uitgangspunt geldt dat er zo veel mogelijk in alle plaatsen levensvatbare, kwalitatief uitstekende onderwijsvoorzieningen moeten zijn.

2.8 Governance

De Raad van Toezicht conformeert zich aan de Code Goed Bestuur primair onderwijs van de PO-raad. Voor de doelstellingen en de taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht verwijzen wij naar het afzonderlijke verslag van de Raad van Toezicht onder A4.

A3 Financieel beleid

3.1 Algemeen

Stichting Keender heeft als beleid om de eigenheid van de scholen zoveel mogelijk tot wasdom te laten komen. Dit laat zich onder meer vertalen door de scholen zelf verantwoordelijk te maken voor hun financiële huishouding. Scholen merken op deze manier zelf wat de consequenties zijn; ze zullen aan de ene kant profiteren van een gezonde bedrijfsvoering en aan de andere kant zullen ze de nadelen ondervinden indien ze teveel uitgaven hebben. De stichting kiest er om deze reden dan ook voor om de reserves grotendeels bij de scholen zelf te houden.

De directeuren zijn integraal verantwoordelijk, dus ook voor het financiële beleid. Directeuren hebben de opdracht om zich te houden aan de begroting die door de Raad van Toezicht is goedgekeurd en door het College van Bestuur is vastgesteld. Indien een directeur het voornemen heeft om uitgaven te doen die de begroting gaan overschrijden dan moet hij een verzoek daartoe indienen bij het College van Bestuur. De scholen hebben veel beleidsruimte binnen de kaders die de stichting hen oplegt. Het College van Bestuur wil bovenal een faciliterende rol hebben naar de scholen. Wel is besloten om bovenschools de lasten te dragen van duurzame inzetbaarheid, betaald ouderschapsverlof en wachtgeldverplichtingen. Dit alles is vanaf 2013 ook vastgelegd in de opgestelde Financiële Kaderafspraken 2013-2017, welke door de GMR zijn beoordeeld en goedgekeurd. De Financiële Kaders 2013-2017 zijn ook voor 2018 gehanteerd. Eind 2018 is er een nieuw Financieel Beleid opgesteld dat is goedgekeurd in het eerste kwartaal 2019.

3.2 Resultaat 2018 ten opzichte van de begroting

Voor 2018 had de Stichting Keender een negatief resultaat begroot van € 185.000. Het uiteindelijke resultaat over 2018 is uitgekomen op een negatief resultaat van € 111.000, dit is een positief verschil van € 74.000. De totale baten (inclusief rentebaten) zijn € 1.417.000 hoger uitgekomen dan begroot en de lasten (inclusief bankkosten) zijn € 1.343.000 hoger uitgekomen dan begroot. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (excl. financiële baten en lasten) laat een negatief resultaat zien van € 109.000. Zie hieronder een beknopt overzicht van het exploitatieresultaat 2018 ten opzichte van de begroting, met daaronder een toelichting van de belangrijkste verschillen.

3	Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1	Rijksbijdragen OCW	16.905.920	15.804.620	16.650.050
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	49.400	32.600	86.550
3.5	Overige baten	432.320	123.210	323.360
	Totaal baten	17.387.640	15.960.430	17.059.960
4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Personeelslasten	14.066.710	13.055.290	13.766.920
4.2	Afschrijvingen	382.240	405.830	354.350
4.3	Huisvestingslasten	1.406.940	1.199.490	1.128.740
4.4	Overige lasten	1.640.630	1.495.290	1.639.910
	Totaal lasten	17.496.520	16.155.900	16.889.920
	Saldo baten en lasten	108.880-	195.470-	170.040
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	1.310	12.000	6.070
5.5	Financiële lasten	3.540	1.280	3.580
	Saldo financiële baten en lasten	2.230-	10.720	2.490
	Totaal resultaat	111.110-	184.750-	172.530

Baten

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen OCW zijn € 1.101.000 hoger uitgekomen dan begroot en dit kan met name als volgt worden verklaard.

- De personele bekostiging, bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid, materiële instandhouding en de prestatieboxmiddelen zijn € 1.033.000 hoger dan begroot door de rijksbijdrage werkdrukmiddelen, de extra kabinetsbijdrage voor onderwijzend personeel (CAO verhoging), verhoging kleine scholentoeslag en prijsindexering.
- In 2018 is een groeibekostiging ontvangen van € 26.000.
- De ontvangen bijzondere bekostiging asielzoekers was € 10.000 hoger dan begroot.
- De middelen samenwerkingsverbanden waren € 24.000 hoger dan begroot.
- De ontvangen middelen lerarenbeurs waren hoger dan begroot en daarnaast is er een subsidie ontvangen voor herintreders. Hierdoor waren de overige rijksbijdrage € 8.000 hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 17.000 hoger uitgekomen dan begroot in verband met hogere opbrengsten oud papier en enkele ontvangen kleine gemeentelijke subsidies.

Overige baten

In totaal zijn deze baten € 309.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit verschil ten opzichte van de begroting wordt grotendeels als volgt verklaard:

- In de begroting zijn de vervangingsopbrengsten van pool A in mindering gebracht op de loonkosten. Een deel van pool A is ingezet bij andere schoolbesturen. De in rekening gebrachte loonkosten van de pool A medewerkers die zijn ingezet bij andere schoolbesturen is verantwoord onder detacheringsofbrengsten. Totaal bedroegen deze opbrengsten € 156.000.
- Diverse scholen hebben in 2018 subsidiebeschikkingen ontvangen van het Leraren Ontwikkel Fonds (LOF) Deze subsidies zijn beschikt voor projecten met een duur van twee jaar. In 2018 is er € 78.000 meer subsidie ontvangen dan begroot.
- De subsidie voor Opleiden in de school was € 29.000 hoger dan begroot.
- De verhuurofbrengsten waren € 17.000 hoger dan begroot.
- Er zijn diverse subsidies, sponsorbedragen en giften ontvangen die minder dan € 5.000 bedragen en niet waren begroot. Totaal betreft het € 29.000 aan extra baten.

Lasten

Personeelslasten

De totale personeelslasten zijn € 1.011.000 hoger uitgekomen dan begroot. Dit kan als volgt worden verklaard.

- De loonkosten zijn met € 874.000 gestegen als gevolg van de nieuwe CAO.
- Er is meer formatie ingezet in verband met de ontvangen middelen voor de werkdruk en daarnaast niet begrootte ontvangen subsidies. De loonkosten van deze extra inzet bedroegen € 256.000.
- In de begroting zijn de vervangingsopbrengsten van pool A medewerkers in mindering gebracht op de loonkosten. Een deel van pool A is ingezet bij andere schoolbesturen. De in rekening gebrachte loonkosten bij andere besturen zijn verantwoord onder detacheringsofbrengsten en niet verrekend met de loonkosten. Hierdoor een verschuiving van baten en lasten ten opzichte van de begroting waardoor de personele lasten € 156.000 hoger zijn dan begroot
- Het scholingsbudget voor 2018 is niet volledig ingezet en zijn € 37.000 lager dan begroot. Dit betreft met name het bovenscholse budget.
- In 2018 is er aanzienlijk minder gebruik gemaakt van de inzet van de arbodienst. Daarnaast zijn er in verband met de wijziging van Arbodienst de vaste kosten dienstenpakket komen te vervallen. Totaal zijn de arbokosten € 58.000 lager dan begroot.
- In 2018 en voorgaande jaren zijn er transitievergoedingen uitgekeerd die in 2020 gecompenseerd zullen gaan worden door het UWV. Hierdoor een voordeel van € 180.000.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn € 23.000 lager uitgekomen dan de begrote afschrijvingslasten. Dit is met name veroorzaakt doordat in de begroting geen rekening is gehouden met de negatieve afschrijving betreffende investeringen eerste inrichting waarvoor subsidie is ontvangen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 207.000 hoger uitgekomen dan begroot. Dit kan als volgt worden verklaard.

- De dotatie huisvesting is € 250.000 hoger dan begroot.
De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is (op last van de accountant) bijgesteld naar € 700.000 per jaar. De jaarlijkse dotatie van plusminus € 450.000 bleek niet langer toereikend om het groot onderhoud voor alle gebouwen van Keender de komende jaren uit te kunnen voeren conform de meerjaren onderhoudsrapportages opgesteld door Thero.
Hoofdoorzaak van deze bijstelling is het gestegen prijsniveau van de bouwkosten over de afgelopen jaren. Niet voor niets heeft de VNG ook geadviseerd om de normvergoeding incidenteel met 40% op te hogen in 2018. Daar is voor 2019 nog eens 6,63% overheen gegaan. Hiermee rekening houdende is een jaarlijkse dotatie van € 700.000 afdoende om al het geplande onderhoud uit te kunnen voeren zonder dat de voorziening de komende tien jaar negatief wordt. Mochten er de komende jaren ontwikkelingen zijn betrekking tot een aantal scholen (mogelijke nieuwbouw Holthuizen en Ariëns Haaksbergen, ontwikkelingen in Neede), dan zal dit van invloed kunnen zijn en mogelijk leiden tot een vrijval van uit de voorziening groot onderhoud richting reserves. Eén en ander zal het komend jaar duidelijk moeten worden als de diverse gemeenten haar IHP's presenteren. Gemeenten zijn immers binnenkort verplicht om een IHP op te stellen dat verplichtingen bevat voor de eerstkomende 4 jaar en waarin men vervolgens minstens 16 jaar vooruit kijkt.
- De jaarafrekening gas heeft geresulteerd in een teruggaaf en op basis van het jaarverbruik zijn de maandbedragen naar beneden bijgesteld. Hierdoor waren de energiekosten € 41.000 lager dan begroot.
- In 2018 zijn de schoonmaakkosten aanbesteed en dit heeft geresulteerd in lagere schoonmaakkosten voor 2018 van € 24.000.
- De overige huisvestingslasten waren € 22.000 hoger dan begroot, dat met name is veroorzaakt door een impulsuitgave op schoolniveau van € 17.000 waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.

Overige lasten

De overige lasten zijn ruim € 145.000 hoger uitgevallen ten opzichte van de begroting. Dit kan als volgt worden verklaard.

- Er zijn kosten gemaakt die niet waren begroot voor inhuur expertise inzake aanbesteding, evaluatie passend onderwijs en AVG. Totaal bedroegen deze kosten € 26.000.
- Tevens zijn er kosten gemaakt die niet waren begroot in het kader van 'werken in het collectief' voor het directeursberaad. Deze kosten bedroegen € 30.000.
- De kosten voor het Onderwijsbureau Twente waren € 36.000 hoger dan begroot. Dit betreft een prijsindexering financiële administratie en salarisadministratie, stijging kosten mobiliteitscentrum en meer inzet adviseur huisvesting.
- Niet begroot waren de kosten voor de ICT-configuratie naar Office 365. Deze bedroegen € 40.000.
- De ICT-verbruikskosten waren op schoolniveau iets hoger dan begroot doordat er een verschuiving is van traditionele lesmethodes naar digitale lesmethodes. Totaal waren deze kosten € 18.000 hoger dan begroot.
- De kosten voor schoolse activiteiten waren € 24.000 hoger dan begroot. Dit betrof met name twee onderwijsprojecten waarvan één project kostenneutraal was in verband met een ontvangen subsidie.
- De kopieerkosten laten de laatste jaren een sterke daling zien en dit is met name ontstaan door de aanbesteding van een collectief kopieercontract. Ook toename van digitaal onderwijs heeft geleid tot lagere kopieerkosten. In 2018 waren kopieerkosten € 35.000 lager dan begroot.
- Daarnaast was er sprake van enkele geringe overschrijdingen en overschotten per saldo een nadeel van € 6.000.

Financiële baten en lasten

De rentebaten zijn foutief begroot. Daarnaast was er sprake van een verdere daling van de rente en stijgende bankkosten waardoor in 2018 de totale financiële baten en lasten € 13.000 negatiever zijn uitgekomen dan begroot.

3.3 Investeringsen

In 2018 is € 448.000 geïnvesteerd in materiele vaste activa. Begroot was een bedrag van € 529.000. Het verschil bestaat met name uit de lagere investeringen in de leer- en hulpmiddelen door de verschuiving van traditionele lesmethodes naar digitale lesmethodes.

3.4 Prestatiebox

Om de ambities met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs uit het bestuursakkoord te verwezenlijken heeft het Ministerie met ingang van 2012 extra financiële middelen beschikbaar gesteld in de vorm van de Prestatiebox.

Deze middelen vanuit het bestuursakkoord betrekking hebbend op de Prestatiebox zijn als volgt ingezet;

- De vaardigheidsmeter van Cadenza.
- Bekostiging van begeleidingstrajecten ten behoeve van niet voldoende functionerende leerkrachten.
- Incompany trainingen voor personeelsleden.
- Organisatie netwerkbijeenkomsten.
- De middelen voor cultuur zijn onder andere ingezet voor de inkoop uit het kunstmenu van de gemeenten Berkelland, Haaksbergen en Hof van Twente.

3.5 Werkdrukmiddelen

Vanaf schooljaar 2018-2019 is er voor elke school in het primair onderwijs geld beschikbaar gesteld voor verlaging van de werkdruk. Dit werkdrukakkoord is een resultaat van de acties van de CNV Onderwijs met de partners van het PO-front.

Het bedrag dat beschikbaar is gesteld bedraagt € 155 per leerling met ingang van 1 augustus 2018. Voor 2018 bedroeg dit totaal € 185.000.

Bij alle scholen is het gesprek gevoerd met het team over de besteding van de werkdrukmiddelen. Daarnaast heeft bij alle scholen de P-MR ingestemd met het team over de besteding van de werkdrukmiddelen.

Het totale bedrag werkdrukmiddelen is ingezet voor personeel.

Tevens zijn er ook niet financiële maatregelen getroffen om de werkdruk te verminderen zoals kritisch kijken naar activiteiten (efficiency en planning) en het bespreken van werkdruk binnen de teams.

3.6 Treasury

Onder 'treasury' verstaan we het beheren van onze (tijdelijk of langdurig) beschikbare financiële middelen zodat we te allen tijde aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen en tegelijkertijd de liquide middelen laten renderen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van rentedragende bankrekeningen en deposito's of beleggingen.

Stichting Keender heeft in 2013 een eigen treasurystatuut opgesteld waarbij het treasurybeleid van de Stichting Keender plaatsvindt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen. Dit opgestelde treasurystatuut is ongewijzigd van toepassing geweest op 2018.

Stichting Keender maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rentedragende bankrekeningen (via Rabobank Noord Twente).

3.7 Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. financiën

Navolgend de exploitatiebegroting 2019 met een korte toelichting hierop.

Begroting 2019

3	Baten	Begroting 2019
3.1	Rijksbijdragen OCW	16.705.750
3.2	Overige overheidsbijdragen en - subsidies	38.900
3.5	Overige baten	361.010
	Totaal baten	17.105.660
4	Lasten	Begroting 2019
4.1	Personeelslasten	14.073.670
4.2	Afschrijvingen	434.910
4.3	Huisvestingslasten	1.751.870
4.4	Overige lasten	1.478.810
	Totaal lasten	17.739.260
	Saldo baten en lasten	633.600-
5	Financiële baten en lasten	
	Saldo financiële baten en lasten	10.720
	Totaal resultaat	622.880-

De hierboven getoonde begroting wijkt € 250.000 af van de goedgekeurde begroting. Reden hiervan is de aangepaste dotatie voorziening huisvesting (op last van de accountantsdienst naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole).

Het resterende negatieve begrotingsresultaat 2019 kan als volgt worden verklaard. Voor 2019 staat er een omvangrijke renovatie van De Sterrenboog in Beltrum gepland. Daarnaast is er budget ingericht voor onderwijsinnovatie. Tot slot is er budget opgenomen voor het kortdurend ziekteverzuim.

A4 Verslag van de Raad van Toezicht

Structuur

De Stichting Keender, hierna Keender, kent een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht hanteren bij de uitvoering van hun taken de Code Goed Bestuur van de PO-raad.

Dit betekent dat zij de normen uit deze code onderschrijven, hanteren en uitvoeren. Dit is vastgelegd in de statuten en reglementen van Keender.

Het College van Bestuur

Het College van Bestuur, hierna CvB, is belast met het besturen van Keender, onder toezicht van de Raad van Toezicht, hierna RvT. Aan het CvB komen in Keender alle taken en bevoegdheden toe, die tot het bevoegd gezag behoren en die niet door de wet of de statuten aan andere organen zijn opgedragen. Bij de vervulling van zijn taken en bevoegdheden richt het CvB zich naar het belang van de door Keender in stand gehouden scholen en het belang van de samenleving.

Het CvB legt hierover verantwoording af door o.a. rapportages aan de RvT. Naast de statuten zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd in het bestuurstatuut.

Het CvB bestaat uit één lid. Per 1 januari 2018 is dhr. Jur Raatjes aangesteld als nieuw CvB. Na een aantal weken gaf hij echter aan niet de juiste man op de juiste plek te zijn. De voorzitter van de RvT heeft daarna conform de statuten de open gevallen plaats tijdelijk ingenomen. Vanaf de meivakantie is dhr. Ruud Brandsma CvB a.i.. Gezien de partime aanstelling van Ruud Brandsma heeft de RvT besloten de dossiers passend onderwijs en De Kameleon formeel maar niet materieel over te dragen aan het CvB. Deze zijn uitgevoerd door dhr.E.Mühlradt (passend onderwijs) en dhr.H.Wensink (nieuwbouw De Kameleon).

De Raad van Toezicht

De RvT heeft tot taak integraal toezicht te houden op de verwezenlijking van grondslag en doelstelling van Keender, het beleid van het CvB, op de algehele gang van zaken in Keender en op de door Keender in stand gehouden scholen.

De RvT toetst of het CvB bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurderstaak oog houdt voor het belang van de gehele Keender-organisatie, ook in relatie tot de maatschappelijke functie van Keender. De RvT toetst verder of er een zorgvuldige en evenwichtige afweging is gemaakt van de belangen van alle degenen die bij Keender betrokken zijn.

Evaluatie van het functioneren van het CvB en de RvT

Jaarlijks voert de RvT een functionerings- en beoordelingsgesprek met de CvB. Dit gesprek heeft in 2018 niet plaatsgevonden i.v.m. het vroegtijdig beëindigen van de werkzaamheden van dhr. Raatjes voor de Stichting.

Tevens wordt jaarlijks het wederzijds functioneren van het CvB in relatie tot de RvT geëvalueerd. Deze evaluatie heeft dit jaar niet plaatsgevonden; met de interim bestuurder dhr. Brandsma hebben we genoemde relatie in bilaterale contacten met de voorzitter van de RvT en tijdens de reguliere vergaderingen van de RvT regelmatig aan de orde gesteld.

De RvT evalueert jaarlijks haar eigen functioneren. Dit gebeurt buiten de aanwezigheid van het CvB. Deze evaluatie van het eigen functioneren van de RvT heeft in 2018 op drie momenten plaatsgevonden. Begin 2018 hebben we twee bijeenkomsten gewijd aan het intern functioneren en in het bijzonder aan het toetsingskader (aanscherpen van de rol toezicht en bestuur). In het najaar 2018 hebben wij met behulp van Verus een kritisch reflectie gepleegd op ons besturingsmodel en de instrumenten die wij binnen dit gewenste besturingsmodel hanteren voor het toezichthouden. Hiervan zijn verslagen gemaakt.evens zijn afspraken gemaakt voor de herijking van een aantal reglementen en voor het concretiseren van het toetsingsjaarplan 2019 e.v.

De RvT bespreekt nadrukkelijk de vraag of zij voldoende is toegerust voor de toezichtopgaven voor de komende jaren. Het betrekken van Verus bij de reflectie in het najaar is daarvan een goed voorbeeld. Daarnaast bespreken we en bezoeken we scholingsmomenten van de VTOI.

Medezeggenschap

De RvT voert met de GMR structureel overleg. Jaarverslag incl. de jaarrekening, formatieplan en begroting vormen vaste besprekpunten.

Vergoedingsregeling

De leden van de RvT ontvangen voor hun werkzaamheden een vergoeding die in overeenstemming is met de richtlijnen van de PO-raad. Gezien zijn extra werkzaamheden, in het bijzonder de bemoeienis met de nieuwbouw van De Kameleon, heeft de voorzitter een extra vergoeding ontvangen.

Accountant

De door de accountant opgestelde jaarrekening van Keender is met de accountant besproken. De RvT heeft haar goedkeuring gegeven aan de begroting 2019. In 2018 heeft de RvT de jaarekening 2017 goedgekeurd.

Activiteiten Raad van Toezicht

De RvT heeft in 2018 zeven keer in aanwezigheid van het CvB vergaderd. De RvT heeft vier keer zonder het CvB vergaderd.

In deze vergaderingen zijn de volgende besluiten genomen:

Besluiten 2018

180305	Conform artikel 8 lid 6 van de Statuten Stichting Keender (7 maart 2013) berust het bestuur tijdelijk bij de heer H.L.G.M. Wensink
200418/01	De Raad van Toezicht gaat akkoord met het ontslag van de heer J. Raatjes
200418/02	De heer R. Brandsma is als voorzitter college bestuur a.i. benoemd per 1 mei 2018
200418/03	Keender is akkoord met de navordering van de Inspectie m.b.t. nieuwbouw Heeckeren
22062018	De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2017 vast met een positief saldo van € 172.530,00.
071218/01	De heer Brandsma voert in het voorjaar 2019 functioneringsgesprekken met directeurs
180119/01	De Raad van Toezicht keurt de begroting 2019 goed.

Specifieke Aandachtsgebieden en onderwerpen 2018.

Naast de reguliere vergaderingen hebben de voorzitter van de RvT en het CvB ook in 2018 met elkaar regelmatig overleg gevoerd. Zoals hierboven gememoreerd heeft de heer Mühlradt werkzaamheden verricht m.b.t. passend onderwijs en zorgarrangementen. De heer Wensink nam de werkzaamheden m.b.t. de nieuwbouw De Kameleon op zich.

De RvT is op meerdere inhoudelijke thema's in gesprek geweest met het CvB en andere medewerkers en betrokkenen bij Keender:

- Strategisch Beleidsplan 2018 -2022;
- Eigen risicodragerschap en aantrekkelijk werkgeverschap
- Besturingsmodellen m.m.v. Verus.
- Profiel nieuwe CvB in combinatie met de inrichting van Stichting Keender en een programma voor de doorontwikkeling van professioneel schoolleiderschap van directeurs.

Aan het 2^e en 3^e onderwerp zijn twee thema-avonden gewijd met CvB, GMR, directeurs, staf en leden van de RvT. Het laatste onderwerp is in nauw overleg met CvB, directeurs en staf tot stand gekomen.

De RvT heeft met de accountant vastgesteld dat risicomanagement een aandachtspunt is dat uitgewerkt dient te worden. Met het CvB en de interne controller zijn daartoe een aantal concrete stappen gezet.

De aanbesteding van de nieuwbouw voor de Kameleon is ook in 2018 een zeer intensief traject geweest om meerdere redenen (aantrekkende economie, beschikbaar budget, politieke ontwikkelingen, verschil van inzicht met de aannemers). Op 26 september heeft de Raad van de Gemeente Haaksbergen het bouwkrediet ter beschikking gesteld. De bouw wordt conform planning gestart. De RvT heeft zich maximaal gericht op het realiseren van de nieuwbouw voor de De Kameleon.

In 2016 heeft de RvT een begin gemaakt met het bezoeken van de scholen van Keender. De scholen worden bezocht door steeds twee leden van de RvT. Tijdens deze bezoeken wordt gesproken met leerlingen, ouders, leerkrachten/team en directie. In 2018 heeft de RvT vier scholen bezocht.

De RvT is van mening dat hij op correcte wijze door de bestuurders in 2018 is geïnformeerd over hetgeen binnen Keender aan de orde is. De RvT heeft over alle informatie kunnen beschikken en heeft ongelimiteerd toegang gehad tot alle activiteiten van de Keender-organisatie.

Het toezicht wordt uitgevoerd volgens de regels van de Code Goed Bestuur van de PO-raad. De leden van de RvT zijn bekwaam om hun toezichthoudende functie uit te oefenen.

De RvT is van mening dat Keender voldoet aan hetgeen is gesteld in de Statuten en alle wet- en regelgeving.

H.L.G.M.Wensink.

Voorzitter van de Raad van Toezicht.

maart 2019

A5 Continuïteitsparagraaf

Meerjarenprognose

Kengetallen

	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Personele bezetting					
- Directie	15,78	14,86	14,63	14,55	14,55
- OP	173,97	163,46	157,05	149,89	145,59
- OOP	16,61	19,93	19,42	19,42	19,42
Totaal	206,36	198,25	191,10	183,86	179,56
Leerlingentelling per 1 oktober	2.787	2.715	2.581	2.447	2.300
* Prognoses					

Toelichting op de kengetallen:

Personele bezetting in FTE:

De daling van de gemiddelde personele bezetting in 2018 en de daaropvolgende jaren zal naar alle waarschijnlijkheid gerealiseerd worden door natuurlijk verloop.

Leerlingaantallen:

Stichting Keender zit in een krimpregio en ook de komende jaren zal de krimp voortzetten. De leerlingprognose is bepaald op basis van het leerlingaantal per 1 oktober 2018 met de verwachte in- en uitstroom bepaald door de schooldirecteuren.

Balans					
Activa	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Vaste activa					
- Materiële vaste activa	2.205.460	2.571.770	2.484.080	2.314.600	2.132.400
- Financiële vaste activa	179.810	179.810	-	-	-
Totaal vaste activa	2.385.270	2.751.580	2.484.080	2.314.600	2.132.400
Vlottende activa					
- Vorderingen	1.765.940	1.756.890	1.736.010	1.721.000	1.703.240
- Liquide middelen	6.116.850	4.569.944	3.934.457	4.157.492	4.170.242
Totaal vlottende activa	7.882.790	6.326.834	5.670.467	5.878.492	5.873.482
Totaal activa	10.268.060	9.078.414	8.154.547	8.193.092	8.005.882
Passiva					
Eigen vermogen (na resultaatbestemming)					
- Algemene reserve	3.416.620	2.793.740	2.613.300	2.464.550	2.181.760
- Bestemmingsreserve publiek	3.209.060	3.209.060	3.209.060	3.209.060	3.209.060
Totaal eigen vermogen	6.625.680	6.002.800	5.822.360	5.673.610	5.390.820
Voorzieningen					
- Personeelsvoorzieningen	174.480	167.630	161.570	155.450	151.820
- Overige voorzieningen	1.454.020	903.554	236.707	457.922	574.832
- Overige leningen o/g	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen	1.628.500	1.071.184	398.277	613.372	726.652
Kortlopende schulden					
- Crediteuren	306.070	326.160	281.730	280.310	278.270
- Belastingen en premies soc.verz.	597.310	573.850	553.130	532.180	519.740
- Schulden terzake pensioenen	154.760	148.680	143.310	137.880	134.660
- Overige kortlopende schulden	482.800	482.800	482.800	482.800	482.800
- Overlopende passiva	472.940	472.940	472.940	472.940	472.940
Totaal kortlopende schulden	2.013.880	2.004.430	1.933.910	1.906.110	1.888.410
Totaal passiva	10.268.060	9.078.414	8.154.547	8.193.092	8.005.882
<i>* Prognoses</i>					

Toelichting*Materiële vaste activa*

2019: Investerings € 801.220

2020: Investerings € 324.700

2021: Investerings € 244.300

2022: Investerings € 205.700

De hoge investeringen in 2019 zijn met name hoog door aanpassingen van het interieur bij basisschool De Sterrenboog die passen bij de onderwijskundige visie van deze school.

Financiële vaste activa:

Dit betreft uitgekeerde transitievergoedingen aan langdurig arbeidsongeschikte werknemers bij ontslag, waarvoor compensatie zal plaatsvinden na 1 april 2020.

Vlottende activa:

Omvang vorderingen is gerelateerd aan de omvang van de Rijksbijdragen.

Afname liquide middelen is conform kasstroom.

Eigen vermogen:

De mutaties in het Eigen Vermogen zijn op basis van de exploitatieresultaten.

Voorzieningen:

Voorziening onderhoud: jaarlijkse onttrekking conform de meerjaren onderhoudsplannen.

Voorziening jubilea is gerelateerd aan het aantal FTE's.

Kortlopende schulden

De omvang van de crediteuren is gerelateerd aan de omvang van de huisvestingslasten en overige lasten.

De kortlopende schulden betreffen af te dragen belastingen, premies en pensioengelden en zijn gerelateerd aan de omvang van FTE's.

Raming van baten en lasten					
Baten	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Rijksbijdragen	16.905.920	16.705.750	16.244.140	15.912.290	15.519.780
Overige overheidsbijdr. en subsidies	49.400	38.900	34.400	31.400	31.400
Overige baten	432.320	361.010	289.450	255.760	255.760
Totale baten	17.387.640	17.105.660	16.567.990	16.199.450	15.806.940
Lasten					
Personeelslasten	14.066.710	14.073.670	13.522.100	13.133.450	12.919.490
Afschrijvingen	382.240	434.910	412.390	413.780	387.900
Huisvestingslasten	1.406.940	1.751.870	1.365.740	1.366.140	1.363.140
Overige lasten	1.640.630	1.478.810	1.458.920	1.445.550	1.429.920
Totaal lasten	17.496.520	17.739.260	16.759.150	16.358.920	16.100.450
Saldo baten en lasten	(108.880)	(633.600)	(191.160)	(159.470)	(293.510)
Saldo financiële bedrijfsvoering	(2.230)	10.720	10.720	10.720	10.720
Totaal resultaat	(111.110)	(622.880)	(180.440)	(148.750)	(282.790)
<i>* Prognoses</i>					

Toelichting

Algemeen

Het begrotingsresultaat 2019 sluit niet aan bij de goedgekeurde begroting 2019. De oorzaak hiervan is de bijstelling van de dotatie voorziening onderhoud.

Het begrotingsresultaat 2019 laat een negatief saldo zien. Dit negatieve saldo wordt grotendeels veroorzaakt door de aanpassing dotatie voorziening onderhoud en een omvangrijke renovatie van De Sterrenboog in Beltrum. Daarnaast is er budget ingericht voor onderwijsinnovatie en een budget voor kortdurend ziekteverzuim.

Rijksbijdragen:

De rijksbijdragen zijn gebaseerd op basis van leerlingtelling (kengetallen), bekostigingssystematiek en prijzen oktober 2018.

Daarnaast is er rekening gehouden met de impact verevening middelen zware zorg Samenwerkingsverbanden.

Overige baten:

De daling van de overige baten in 2020 ten opzichte van voorgaande jaren wordt met name veroorzaakt door de in 2018 en 2019 ontvangen subsidies Leraren Ontwikkel Fonds.

Personeelslasten

De loonkosten zijn gebaseerd op basis van de FTE's conform de tabel kengetallen en prijspeil conform CAO PO 2018-2019.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn berekend op basis van de aanwezige vaste activa per ultimo 2018 en conform de in de balans opgenomen investeringen.

Huisvestingslasten

De hogere huisvestingslasten in 2019 worden veroorzaakt door een omvangrijke renovatie van basisschool De Sterrenboog.

Overige lasten

Ten aanzien van de overige lasten zijn er geen bijzonderheden.

Rapportage risicobeheersingssysteem

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop Stichting Keender de risico's van de organisatie beheerst. Risico's worden gezien als die factoren die het behalen van de doelstellingen kunnen bedreigen.

In het najaar van 2018 is het risicomanagementbeleid opgesteld en deze ligt op dit moment ter goedkeuring bij de GMR.

Tevens is er in het najaar van 2018 een risico-inventarisatie uitgevoerd. Het detecteren van risico's is uitgevoerd door een werkgroep, samengesteld uit de diverse geledingen binnen stichting Keender (Bestuur, Raad van Toezicht, GMR, schooldirecteuren).

De gedetecteerde risico's zijn gecategoriseerd naar hoog, midden en lage risico's. Onderstaand een opsomming van de risico's die gekwalificeerd zijn als hoog en midden.

- Vacature bestuurder
- Tekort leerkrachten
- Lagere kwaliteit leraren (oa door lerarentekort minder selectie op kwaliteit)
- Verhoging AOW-leeftijd, duurzame inzetbaarheid medewerkers
- Demografische ontwikkelingen: Krimp van aantal leerlingen
- Kleine scholen in dorpen
- Verevening Passend Onderwijs en toename doorverwijzing S(B)O
- Tekort aan directeuren (vergrijzing huidige directeurenbestand in de regio)
- Onvoldoende invulling geven aan onderwijskwaliteit: 21e -eeuwse vaardigheden, onderwijsvisie, ontwikkeling personeel
- Onderhoud scholen is niet optimaal
- Inzet subsidies met formatie
- Discontinuïteit besturingsorganisatie
- Cultuur belemmert ontwikkeling van de organisatie

Voor deze risico's is in beeld gebracht wat de gevolgen zijn, welk aandachtsgebied het betreft en welke doelstellingen worden bedreigd. Daarnaast zijn beschreven welke bestaande beheersmaatregelen al worden getroffen en welke beheersmaatregelen nog geïmplementeerd moeten worden. Deze laatste worden opgenomen in het jaarplan stichting Keender.

Twee keer per jaar wordt er een Risicomanagementrapportage opgesteld. De risicomanagementrapportages komen op de agenda van de RvT. Hierin worden vermeld de nieuwe risico's, de gewijzigde risico's en vervallen risico's en tevens een toelichting ten aanzien van de status van de beheersmaatregelen.

Financiële buffer

De Commissie Don heeft voor risico's signaleringsgrenzen voor de bufferliquiditeit vastgesteld. Voor kleine besturen 10% van de baten en voor grote besturen 5% van de baten. Dit betekent voor stichting Keender een benodigde bufferliquiditeit van 5% van de baten en deze bedraagt € 869.000.

De financiële positie van Stichting Keender kan worden bepaald aan de hand van het "Toetsingskader verantwoording van financiën" van de PO-raad.

Aanwezig kapitaal versus benodigd kapitaal:

Conform berekening van het "Toetsingskader verantwoording van financiën" van de PO-raad is er sprake van een financiële ruimte van € 3.050.000. Het aanwezige kapitaal bedraagt € 9.934.000 (totaal vermogen minus gebouwen). Het benodigde kapitaal bedraagt € 6.884.000. Dit is de som van de financieringsfunctie (€ 3.020.000), de transactiefunctie (€ 2.995.000) en het bedrag dat benodigd is voor de risicobuffer (€ 869.000).

Berekening financiële ruimte uitgaande van financiële buffer (werkwijze lvhO)

	2017		2018	
Aanwezige bufferliquiditeit				
Totaal aanwezig kapitaal (gecorrigeerd)	€	9.344.140	€	9.933.870
Minus: kapitaal voor instandhouding materiële vaste activa	€	2.773.678	€	3.019.797
Minus: transactiefunctie	€	2.745.860	€	2.995.030
totaal	€	3.824.603	€	3.919.043
<i>als percentage van totale baten</i>		22%		23%
 Benodigde bufferliquiditeit				
Opvangen van tegenvallers in de exploitatie	€	853.302	€	869.423
<i>als percentage van totale baten</i>		5%		5%
 Verschil aanwezige buffer en benodigde buffer (financiële ruimte)				
	€	2.971.301	€	3.049.621

A6 Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signalerings-grens PO	2014	2015	2016	2017	2018
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	4,22	4,82	3,92	4,28	3,91
Solvabiliteit 1	< 30%	75%	74%	70%	69%	65%
Solvabiliteit 2	< 30%	83%	84%	80%	82%	80%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	2,12%	0,33%	0,10%	1,01%	-0,64%
Weerstandsvermogen	< 5%	26%	27%	27%	28%	26%
Huisvestingsratio	> 10%	6,32%	7,43%	6,78%	6,78%	6,80%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

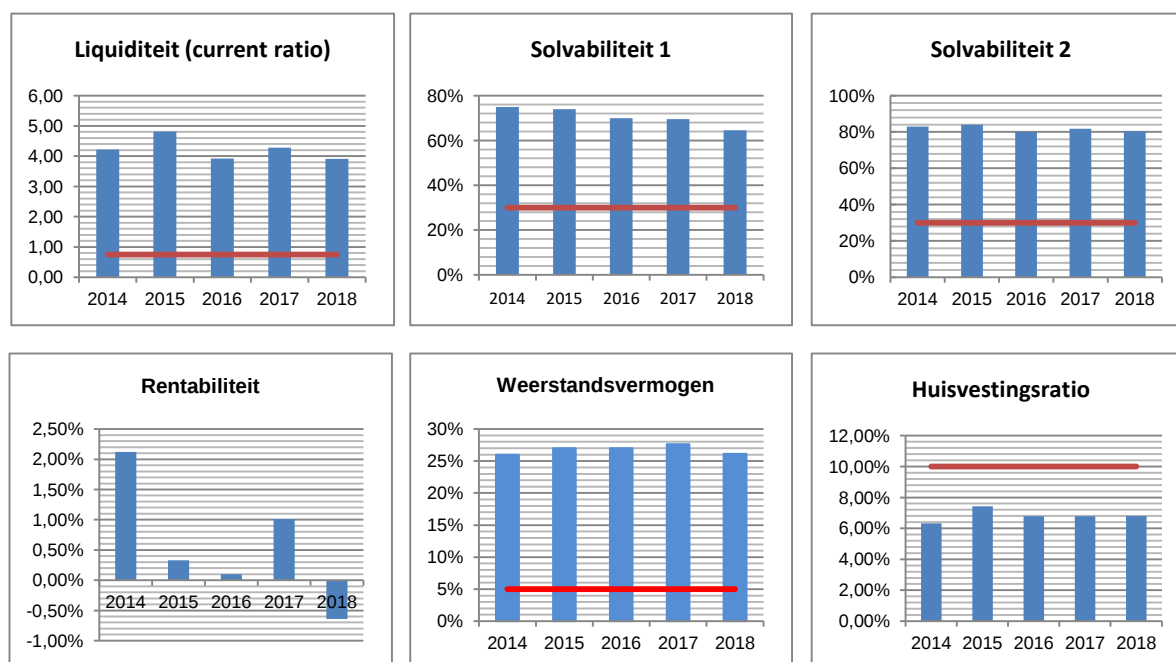
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Huisvestingsratio: (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten

Geeft weer welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting incl. afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signalerings-grens PO	2014	2015	2016	2017	2018
Ratio's						
Personele lasten / Rijksbijdrage	>= 95%	86%	84%	83%	83%	83%
Personele lasten / Totale baten	>= 90%	81%	81%	81%	81%	81%
Eigen vermogen / Totale baten	-	39%	39%	39%	39%	38%
Personele lasten / Totale lasten	-	83%	81%	81%	81%	80%
Personeelslasten per FTE	-	€ 59.955	€ 61.932	€ 62.497	€ 65.491	€ 68.166

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

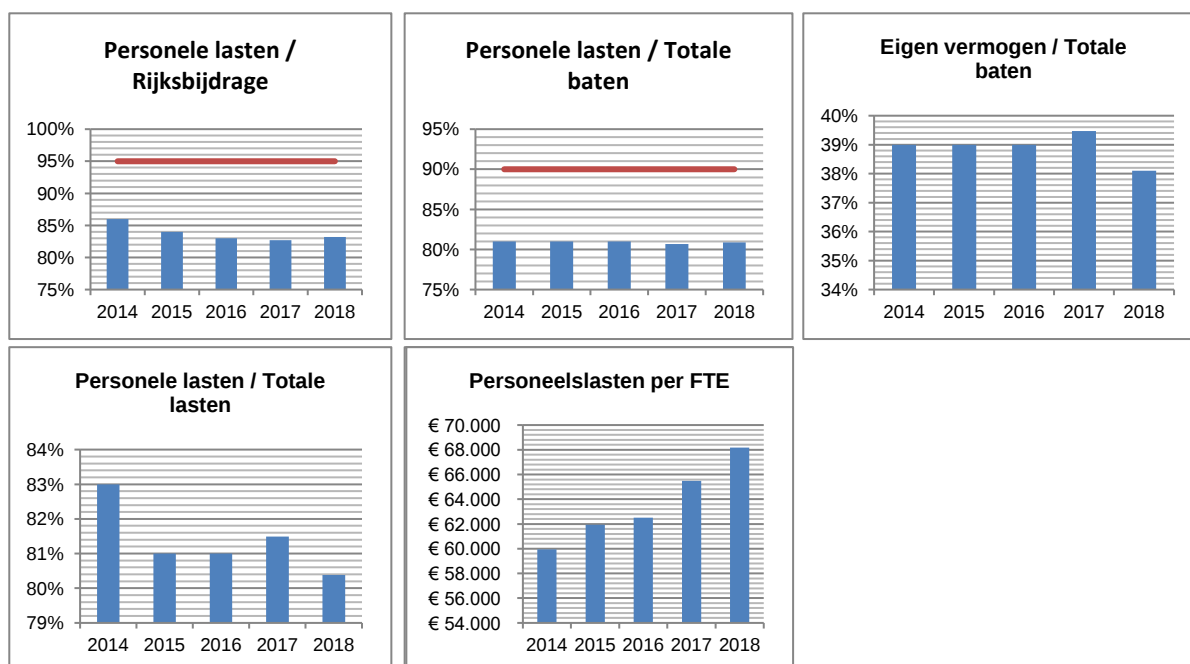
Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

Stichting Keender

Jaarrekening 2018

B Jaarrekening 2018

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Activiteiten

Stichting Keender voert het bevoegd gezag over zeventien scholen voor basisonderwijs, gespreid over de regio Twente en Achterhoek. Het verzorgen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs binnen een professionele cultuur, is de kerntaak van Stichting.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2017 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2018 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Gebouwgebonden installaties	20 jaar
Gebouwdelen/verbouwingen	30 jaar
Kantoormeubilair	30 jaar
Schoolmeubilair	25 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
ICT	5 jaar
Leer- en hulpmiddelen	9 jaar

Relatief kleine onderhoudskosten worden rechtstreeks verantwoord in de staat van baten en lasten. De overige onderhoudskosten worden ten laste van de voorziening gebracht.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

De leningen en Vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in het exploitatieoverzicht. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op

basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen voor de jaarverslaglegging is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Stichting Keender maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd.

De voorziening is bepaald op basis van € 780 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van het exploitatieoverzicht gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2018 en 2017 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2017 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 101,5%. De beleidsdekkingsgraad eind 2018 is 103,8%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat over 2018)

1	Activa	31-12-2018	31-12-2017
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	334.190	350.780
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.503.950	1.398.780
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	367.320	389.660
1.2	Materiële vaste activa	2.205.460	2.139.220
<u>1.3</u>	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.7	Overige financiële vaste activa	179.810	-
1.3	Financiële vaste activa	179.810	-
	Totaal vaste activa	2.385.270	2.139.220
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	69.210	47.680
1.5.2	Ministerie OCW	764.700	772.120
1.5.7	Overige vorderingen	203.710	238.220
1.5.8	Overlopende activa	728.320	4.930
1.5	Vorderingen	1.765.940	1.062.950
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.2	Banken	6.116.850	6.492.750
1.7	Liquide middelen	6.116.850	6.492.750
	Totaal vlottende activa	7.882.790	7.555.700
	Totaal activa	10.268.060	9.694.920
2	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.0	Stichtingskapitaal	70	70
2.1.1	Algemene Reserve	3.416.550	3.488.630
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	3.209.060	3.248.090
2.1	Eigen vermogen	6.625.680	6.736.790
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	174.480	139.760
2.2.3	Overige voorzieningen	1.454.020	1.053.660
2.2	Voorzieningen	1.628.500	1.193.420
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	306.070	175.040
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	597.310	535.610
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	154.760	149.830
2.4.9	Overige kortlopende schulden	482.800	465.990
2.4.10	Overlopende passiva	472.940	438.240
2.4	Kortlopende schulden	2.013.880	1.764.710
	Totaal passiva	10.268.060	9.694.920

B3 Exploitatieoverzicht 2018

3	Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1	Rijksbijdragen OCW	16.905.920	15.804.620	16.650.050
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	49.400	32.600	86.550
3.5	Overige baten	432.320	123.210	323.360
	Totaal baten	17.387.640	15.960.430	17.059.960
4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Personeelslasten	14.066.710	13.055.290	13.766.920
4.2	Afschrijvingen	382.240	405.830	354.350
4.3	Huisvestingslasten	1.406.940	1.199.490	1.128.740
4.4	Overige lasten	1.640.630	1.495.290	1.639.910
	Totaal lasten	17.496.520	16.155.900	16.889.920
	Saldo baten en lasten	108.880-	195.470-	170.040
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	1.310	12.000	6.070
5.5	Financiële lasten	3.540	1.280	3.580
	Saldo financiële baten en lasten	2.230-	10.720	2.490
	Totaal resultaat	111.110-	184.750-	172.530

B4 Kasstroomoverzicht over 2018

Kasstroomoverzicht over 2018		Ref.	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten			108.880-	170.040
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	4.2		382.240	354.350
- Mutaties voorzieningen	2.2		435.080	240.210
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen (-/-)	1.5		702.990-	151.980
- Kortlopende schulden	2.4		249.170	83.120-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties			254.620	833.460
- Ontvangen interest	5.1		1.310	6.070
- Betaalde interest (-/-)	5.5		3.540	3.580
			2.230-	2.490
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			252.390	835.950
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	1.2		448.480-	375.310-
Mutaties leningen (-/-)	1.3		179.810-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			628.290-	375.310-
Mutatie liquide middelen			375.900-	460.640
Beginstand liquide middelen	1.7		6.492.750	6.032.110
Mutatie liquide middelen	1.7		375.900-	460.640
Eindstand liquide middelen			6.116.850	6.492.750

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1.2 Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	
Aanschafprijs	405.180	3.684.260	1.357.800	5.448.230
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	54.400	2.285.480	968.140	3.309.010
Stand per 1 januari 2018	350.780	1.398.780	389.660	2.139.220
Mutaties 2018				
Investerings	-	379.530	68.950	448.480
Aanschafwaarde desinvestering	-	846.350	525.330	1.371.680
Cumulatieve afschrijvingen desinvestering	-	846.350	525.330	1.371.680
Afschrijvingen	16.590	274.360	91.290	382.240
Saldo	16.590-	105.170	22.340-	66.240
Aanschafprijs	405.180	4.063.790	1.426.750	5.895.720
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	70.990	2.559.840	1.059.430	3.690.260
Stand per 31 december 2018	334.190	1.503.950	367.320	2.205.460

De afschrijvingen zijn per 31 december 2018 als volgt te splitsen:

Afschrijvingen schouw*	28.240
Afschrijvingen nieuw	354.000
Totaal	382.240

* De afschrijvingen schouw zijn de afschrijvingslasten van de aanwezige materiële vaste activa voor invoering van de lumpsum per 1 augustus 2006.

1.3	Financiële vaste activa	Mutaties 2018		
		Stand per 1-1-2018		Stand per 31-12-2018
1.3.7	Overige vorderingen	-	-	179.810
		-	-	179.810

1.5	Vlottende activa	31-12-2018	31-12-2017
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	69.210	47.680
	Te vorderen personele bekostiging	755.750	731.360
	Te vorderen prestatiebox	20.470-	40.760
	Te vorderen ambulante begeleiding	29.420	-
1.5.2	Ministerie van OCW	764.700	772.120
	Overige vorderingen	203.710	238.220
1.5.7	Overige vorderingen	203.710	238.220
	Overlopende activa	12.070	4.930
	Vooruitbetaalde kosten	22.360	-
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	693.890	-
1.5.8	Overlopende activa	728.320	4.930
	Totaal vorderingen	1.765.940	1.062.950

Geen van de vorderingen per einde 2018 en 2017 heeft of had een looptijd langer dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017
1.7	Liquide middelen		
1.7.2	Banken	6.116.850	6.492.750
	Totaal liquide middelen	6.116.850	6.492.750

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2.1	Passiva	Mutaties 2018			Stand per 31-12-2018
		Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1	Eigen vermogen				
2.1.0	Stichtingskapitaal	70	-	-	70
2.1.1	Algemene Reserve	3.488.630	72.080-	-	3.416.550
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	3.248.090	39.030-	-	3.209.060
	Totaal eigen vermogen	6.736.790	111.110-	-	6.625.680
2.1.1	Algemene Reserve				
	Bestuur	1.996.680	501.700-	-	1.494.980
	Scholen	1.491.950	429.620	-	1.921.570
	Totaal Algemene Reserve	3.488.630	72.080-	-	3.416.550
2.1.2	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
	Reserve GMR	47.610	10.790-	-	36.820
	Reserve personeel	450.000	-	-	450.000
	Reserve eerste waardering	9.030	610-	-	8.420
	Totaal reserves bestuur	506.640	11.400-	-	495.240
2.1.3	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
	Reserve eerste waardering	176.390	27.630-	-	148.760
	Reserve personeel	429.290	-	-	429.290
	Bijzondere bestemmingsreserves	2.135.770	-	-	2.135.770
	Totaal reserves scholen	2.741.450	27.630-	-	2.713.820
	Totaal bestemmingsreserves	3.248.090	39.030-	-	3.209.060

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2018	Mutaties 2018			Stand per 31-12-2018
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	129.670	33.050	11.720	-	151.000
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	10.090	13.390	-	-	23.480
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>					
	Onderhoudsvoorziening	1.053.660	719.310	318.950	-	1.454.020
	Totaal voorzieningen	1.193.420	765.750	330.670	-	1.628.500

		Onderverdeling saldo per 31-12-2018		Stand per 31-12-2018
		< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>			
	Voorziening jubilea	16.510	134.490	151.000
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	23.480	23.480
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>			
	Onderhoudsvoorziening	851.960	602.060	1.454.020
	Totaal	868.470	760.030	1.628.500

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2018	31-12-2017
2.4.3	Crediteuren	306.070	175.040
	Afdr. / inh. loonheffing	514.420	473.420
	Afdr. / inh. Risicofonds	10	10
	Afdr. / inh. Participatiefonds	40.650	27.870
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	42.230	34.310
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	597.310	535.610
	Afdr. / inh. ABP	130.990	125.730
	Afdr. / inh. FPU	20.880	21.110
	Afdr. / inh. IP/BW	2.890	2.990
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	154.760	149.830
	Overige kortlopende schulden	469.320	457.380
	Netto salarissen	13.480	8.610
2.4.9	Overige kortlopende schulden	482.800	465.990
	Overlopende passiva	39.050	12.400
	Te betalen vakantie-uitkering	433.890	417.260
	Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	-	8.580
2.4.10	Overlopende passiva	472.940	438.240
	Totaal kortlopende schulden	2.013.880	1.764.710

De kortlopende schulden hebben per einde 2018 en 2017 een looptijd korter dan een jaar.

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2018 €	De prestatie ultimo 2018 conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2011	PO/ZO-2007/12884	1-9-2016	43.300	43.300	X	
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2011	DL/B/110284	23-8-2017	11.260	11.260	X	
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF15-0420	6-6-2016	51.250	51.250		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF15-0382	6-6-2016	59.500	59.500		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF16-0330	31-5-2017	40.472	40.472		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF17-0022	13-11-2017	50.904	50.904		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF17-0227	11-4-2018	29.960	29.960		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF17-0476	8-6-2018	39.720	39.720		X
Leraren Ontwikkel Fonds	LOF18-0043	13-11-2018	35.455	35.455		X
			361.821	361.821		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Verplichtingen korter dan één jaar

Er is sprake van een huurovereenkomst met de Gemeente Haaksbergen voor de huisvesting van het bestuurssecretariaat. Dit contract is ingegaan op 15 januari 2015 en vervalt op 31 december van elk jaar, behoudens verlenging. De huur bedraagt € 12.000,-- per jaar.

Verplichtingen één tot vijf jaar

Er is sprake van een huurovereenkomst met PCI Nederland BV inzake kopieermachines met een looptijd van 1 januari 2016 tot en met juni 2020 met de mogelijkheid deze overeenkomst met 12 maanden te verlengen. De totale kosten over de periode van 54 maanden bedragen € 128.905 (inclusief btw).

Er is sprake van een overeenkomst met GOM Schoonhouden BV voor het schoonmaken van vrijwel alle lokaties met een looptijd van 37 maanden, ingaande 1-9-2018. Keender heeft de mogelijkheid deze overeenkomst 5 maal te verlengen met een optie van 12 maanden. De totale kosten per jaar bedragen € 161.970.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO 2014-2015 zijn afspraken gemaakt over de duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk 8A) en is de BAPO-regeling vervallen. De CAO-regelingen betreffende de duurzame inzetbaarheid, geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers van 56 jaar. Uit inventarisatie blijkt dat niet alle medewerkers gebruik gaan maken van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2018

3	Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	15.685.770	14.631.180	15.284.340
3.1.2	Overige subsidies OCW	250.050	227.670	136.480
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	970.100	945.770	1.229.230
	Totaal	16.905.920	15.804.620	16.650.050
	<i>Specificatie</i>			
<u>3.1.1</u>	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	13.464.480	12.392.440	12.988.940
	Rijksbijdragen materieel OCW	2.221.290	2.238.740	2.295.400
	Totaal	15.685.770	14.631.180	15.284.340
<u>3.1.2</u>	<u>Overige subsidies OCW</u>			
	Lerarenbeurs	6.570	3.750	25.530
	Bijzondere bekostiging samenvoeging	220.100	215.070	90.200
	Opvang vreemdelingen	18.380	8.850	20.750
	Subsidie herintreders	5.000	-	-
	Totaal	250.050	227.670	136.480
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	49.400	32.600	86.550
	Totaal	49.400	32.600	86.550
	<i>Uitsplitsing</i>			
	Bruidsschat Gemeente Haaksbergen	-	-	38.920
	Gemeentes oud papier	10.310	5.100	5.890
	Klokuurvergoedingen	27.310	26.000	26.720
	Gem. Hof van Twente subsidie asielzoekers	11.780	1.500	7.650
	Diversen	-	-	7.370
	Totaal	49.400	32.600	86.550
3.5	Overige baten			
3.5.1	Verhuur	46.940	29.490	36.560
3.5.2	Detachering personeel	176.070	19.870	103.440
3.5.3	Schenking	-	-	2.490
3.5.4	Sponsoring	1.570	-	1.800
3.5.5	Ouderbijdragen	13.970	8.950	17.470
3.5.6	Overige	193.770	64.900	161.600
	Totaal	432.320	123.210	323.360
	<i>Uitsplitsing</i>			
<u>3.5.6</u>	<u>Overige</u>			
	Diversen	34.345	7.400	31.895
	Subsidie opleiden in de school	46.490	18.000	31.410
	Project versterking samenwerking	-	-	22.200
	Kentalis en Bartimeus	10.510	11.500	6.700
	subsidie pf	2.420	-	-
	Pluspraktijk	4.200	-	-
	Schade-uitkering BSA	-	-	31.480
	Subsidie Loyalis	9.615	-	10.615
	Diversen	3.440	-	-
	Leraren Ontwikkel Fonds	84.430	28.000	27.300
	Provincie subsidie	5.200	-	-
	Totaal	193.770	64.900	161.600

4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Personeelslasten			
4.1.1	Lonen en salarissen	13.839.420	12.563.850	13.295.570
4.1.2	Overige personele lasten	1.015.060	1.020.440	1.174.470
4.1.3	Af: uitkeringen	787.760-	529.000-	703.120-
	Totaal	14.066.720	13.055.290	13.766.920

Uitsplitsing

<u>4.1.1</u>	<u>Lonen en salarissen</u>			
	Brutolonen en salarissen	10.134.830	9.110.390	9.898.240
	Sociale lasten	2.335.790	2.170.200	2.032.030
	Pensioenpremies	1.368.800	1.283.260	1.365.300
	Totaal	13.839.420	12.563.850	13.295.570

<u>4.1.2</u>	<u>Overige personele lasten</u>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	66.980	41.240	62.250
	Dienstreizen	24.250	24.300	21.850
	Personeel niet in loondienst	428.520	382.850	543.290
	Vrijwilligersvergoeding	28.130	36.200	28.920
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	2.640	2.000	7.730
	Dotatie personele voorzieningen	46.440	-	24.030
	Scholing	183.000	219.800	216.000
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	93.250	108.500	119.200
	Arbo-dienstverlening	32.070	90.000	98.140
	Overige	109.780	115.550	53.060
	Totaal	1.015.060	1.020.440	1.174.470

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.

Gemiddeld aantal FTE's	2018	2017	2016
- Directie	15,78	16,84	18,66
- Onderwijzend Personeel	173,97	179,34	185,29
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	16,61	14,03	13,77
	206,36	210,21	217,72

4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.2	Afschrijvingen			
4.2.2	Gebouwen	16.590	16.600	16.590
4.2.3	Inventaris en apparatuur	274.360	274.940	245.960
4.2.5	Leermiddelen	91.290	114.290	91.800
	Totaal	382.240	405.830	354.350

4.3	Huisvestingslasten			
4.3.1	Huur	12.010	12.000	12.070
4.3.3	Onderhoud	80.880	39.600	53.550
4.3.4	Energie en water	189.710	236.910	248.490
4.3.5	Schoonmaakkosten	268.140	292.950	297.590
4.3.6	Heffingen	16.060	20.950	19.090
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorzieningen	696.040	464.080	453.310
4.3.8	Overige huisvestingslasten	144.100	133.000	44.640
	Totaal	1.406.940	1.199.490	1.128.740

4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.4	Overige lasten			
4.4.1	Administratie en beheerslasten	752.320	606.170	715.750
4.4.2	Inventaris en apparatuur	393.330	374.940	382.430
4.4.4	Overige	494.980	514.180	541.730
	Totaal	1.640.630	1.495.290	1.639.910
	<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.4.1</u>	<u>Administratie en beheerslasten</u>			
	Administratie- en advieskosten	526.110	490.000	492.000
	Accountantskosten *	13.270	7.000	7.620
	Kantoorbenodigdheden	3.820	4.250	2.770
	Reis- en verblijfkosten	980	600	20
	Telefoonkosten	24.020	27.200	23.930
	Portokosten	1.590	1.670	2.300
	Kabeltelevisie	2.100	1.100	1.150
	Overige beheerslasten	180.430	74.350	185.960
	Totaal	752.320	606.170	715.750
	* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
	- onderzoek jaarrekening	13.270	7.000	7.620
	Accountantskosten	13.270	7.000	7.620
<u>4.4.2</u>	<u>Inventaris en apparatuur</u>			
	Inventaris en apparatuur	20.240	19.340	13.130
	ICT-verbruikskosten	248.200	233.600	252.930
	ICT-licenties	124.890	122.000	116.370
	Totaal	393.330	374.940	382.430
<u>4.4.4</u>	<u>Overige</u>			
	Wervingskosten	420	10.000	37.200
	Representatiekosten	19.430	17.050	20.530
	Schoolse activiteiten	93.170	69.500	93.080
	Buitenschoolse activiteiten	4.110	1.250	130
	Kosten TSO/BSO	1.760	1.200	2.540
	Verzekeringen	17.900	19.500	13.420
	Abonnementen	57.790	59.950	55.610
	Medezeggenschapsraad	2.230	8.230	4.450
	Ouderraad	480	700	40-
	Verbruiksmateriaal onderwijs	222.170	216.300	229.590
	Kopieerkosten	75.520	110.500	85.220
	Totaal	494.980	514.180	541.730

4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
---	--------	-----------------	----------------	-----------------

5.1 Financiële baten

Rentebaten	1.310	12.000	6.070
Totaal	1.310	12.000	6.070

De rentebaten zijn de renten van de spaarrekening en rekeningcourant.

5.5 Financiële lasten

Rente- en bankkosten	3.540	1.280	3.580
Totaal	3.540	1.280	3.580

De rente- en bankkosten bestaan uit de in rekening gebrachte kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2018 bedraagt € 111.110 negatief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2018
Algemene Reserve	3.488.630	72.080-	-	3.416.550
Bestemmingsreserve (publiek)	3.248.090	39.030-	-	3.209.060
	6.736.720	111.110-	-	6.625.610
<i>Algemene Reserve</i>				
Bestuur	1.996.680	501.700-	-	1.494.980
Scholen	1.491.950	429.620	-	1.921.570
totaal algemene reserve	3.488.630	72.080-	-	3.416.550
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Reserve GMR	47.610	10.790-	-	36.820
Reserve personeel	450.000	-	-	450.000
Reserve eerste waardering	9.030	610-	-	8.420
totaal reserves bestuur	506.640	11.400-	-	495.240
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Reserve eerste waardering	176.390	27.630-	-	148.760
Reserve personeel	429.290	-	-	429.290
Bijzondere bestemmingsreserves	2.135.770	-	-	2.135.770
totaal reserves scholen	2.741.450	27.630-	-	2.713.820
Totaal bestemmingsreserves	3.248.090	39.030-	-	3.209.060

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Oudervereniging v.d. R.K.Basisschool Dr. Ariëns	Vereniging	Haaksbergen
Katholieke Oudervereniging van de Albatrosschool	Vereniging	Goor
Stichting Ouderraad Sint Jozefschool	Stichting	Rietmolen
Stichting Ouderraad Basisschool De Sterrenboog	Stichting	Beltrum
Stichting Ouderraad Petruschool	Stichting	Hengevelde
Stichting Petruschool Cartridge Fonds	Stichting	Hengevelde
Katholieke Oudervereniging van de R.K. Kardinaal Alfrink	Vereniging	Neede
Stichting Ouderraad Paus Joannesschool	Stichting	Haaksbergen
Stichting Ouderraad van de R.K. Basisschool Pius X	Stichting	Haaksbergen
Oudervereniging v.d. R.K. Basisschool St. Bonifatius	Vereniging	Haaksbergen
Oudervereniging v.d. R.K.Basisschool de Kameleon	Vereniging	Haaksbergen
Katholieke Oudervereniging Basisschool de Holthuizen	Vereniging	Haaksbergen
Oudervereniging van de Basisschool Buurse	Vereniging	Enschede
Oudervereniging Los Hoes	Vereniging	Haaksbergen
Stichting Vrienden van Basisschool Los Hoes	Stichting	Haaksbergen
Oudervereniging van de Basisschool Honesch	Vereniging	Haaksbergen
Stichting Ouderraad van Basisschool St. Bonifacius	Stichting	Haaksbergen
Katholieke Oudervereniging van de Dr. Ariënschool	Vereniging	Neede
Stichting ouderraad Heeckeren	Stichting	Goor

Er is géén sprake van verbonden partijen.

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2018 Keender

Het voor Keendertoeepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 133.000

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	J. Raatjes
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-1 01-05
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 32.174,22
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.077,00
<i>Subtotaal</i>	€ 37.251,22
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 44.333,33
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totale bezoldiging 2018	€ 37.251,22

Gegevens 2017	P.J. Buhler	J. Raatjes
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 01-07	01-12 31-12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,00	0,60
Dienstbetrekking	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 52.521,00	€ 4.306,83
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.047,74	€ 724,63
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 64.323,29	€ 6.573,70
Totale bezoldiging 2017	€ 60.568,74	€ 5.031,46

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

bedragen x € 1	Ruud Brandsma	Peter Velseboer
Functiegegevens		
Kalenderjaar	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-05 31-12	21-3 22-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	9
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief dat geldt voor het kalenderjaar	€ 182,00	€ 176,00
Individueel toepasselijk maximum voor de betreffende periode		
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 190.000,00	€ 202.500,00
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 78.500,00	€ 85.952,00
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 78.500,00	€ 85.952,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt	nvt
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 78.500,00	€ 85.952,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt

Toelichting

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	H.L.G.M. Wensink	H.Dijkhuis	L.P.F.M. Leeters	E.H.M. Mühlradt	M. Bosch
Functiegegevens					
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 12.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00
Beloningen betaalbaar op termijn					
<i>Subtotaal</i>	€ 12.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 19.950,00	€ 13.300,00	€ 13.300,00	€ 13.300,00	€ 13.300,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 12.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00	€ 4.000,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan					
Gegevens 2017					
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 12.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2017	€ 12.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000

B12 Bestuursbesluit en besluit Raad van Toezicht

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 31 mei 2019

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2018 vast te stellen met een negatief saldo van € 111.110 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Haaksbergen, 31 mei 2019

Voorzitter College van Bestuur a.i.,
R. Brandsma

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2018 vast met een negatiefsaldo van € 111.110 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Haaksbergen, 31 mei 2019

H.L.G.M. Wensink
Voorzitter

H. Dijkhuis
lid

L.P.F.M.C. Leeters
lid

E.H.M. Mühlradt
lid/secretaris

M. Bosch
lid

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Keender

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Keender te Haaksbergen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Keender op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. het exploitatieoverzicht over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Keender, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 13 juni 2019

MAZARS TKH N.V.

WAS GETEKEND

G.J.H. Oude Voshaar RA